

Redogörelse till riksdagen 2023/24:RS1

Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023

Riksdagsstyrelsen har vid sitt sammanträde den 14 februari 2024 beslutat om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2023.

Andreas Norlén
talman (ordförande)

Lena Hallengren (S)

Johan Löfstrand (S)

Mattias Bäckström
Johansson (SD)

Linda Lindberg (SD)

Henrik Vinge (SD)

Mattias Karlsson i Luleå
(M)

Jessica Rosencrantz
(M)

Samuel Gonzalez
Westling (V)

Ulrika Heie (C)

Rasmus Ling (MP)

Föredragande i riksdagsstyrelsen

Ingvar Mattson
riksdagsdirektör

All offentlig makt i Sverige utgår från folket

Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt och förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statsskick.

Riksdagen är folkets främsta företrädare

Riksdagens uppgift är att stifta lagar, besluta om skatt till staten och bestämma hur statens medel ska användas. Riksdagen ska också granska rikets styrelse och förvaltning.

Riksdagen utses genom fria, hemliga och direkta val. Ordinarie val till riksdagen hålls vart fjärde år. Rösträtt vid val till riksdagen har varje svensk medborgare som har fyllt 18 år och som är eller någon gång har varit bosatt i riket.

Riksdagen består av en kammare med 349 ledamöter. Riksdagen väljer inom sig för varje valperiod en talman och tre vice talmän som leder riksdagens arbete. Riksdagen väljer även 15 utskott som bereder ärenden inför beslut i kammaren samt en EU-nämnd för samråd med regeringen i vissa EU-frågor.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet

Huvuduppgiften för Riksdagsförvaltningen är att biträda vid behandlingen av riksdagens ärenden och tillhandahålla de resurser, det stöd och den service som behövs för kammarens, utskottens och övriga riksdagsorgans verksamhet.

Riksdagsförvaltningen ska skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för ett väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott med mera
- svara för ett väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande myndighet och arbetsgivare.

Innehållsförteckning

Året som gått	4
Resultatredovisning	6
1 Utgångspunkter	6
1.1 Riksdagsförvaltningens uppdrag	6
1.2 Ledning	6
1.3 Styrning och uppföljning	7
1.4 Personal och organisation	8
2 Sammanfattning – resultat och utveckling 2023	10
3 Uppdrag och resultat per uppdragsområde 2023	15
3.1 Kammare och utskott – uppdragsområde A	15
3.2 Ledamöter och partikanslier – uppdragsområde B	34
3.3 Kunskap om riksdagen – uppdragsområde C	43
3.4 Riksdagens byggnader och samlingar – uppdragsområde D	52
3.5 Myndighet och arbetsgivare – uppdragsområde E	56
Finansiell redovisning	67
4.1 Resultaträkning	67
4.2 Balansräkning	68
4.3 Anslagsredovisning	70
4.4 Tilläggsupplysningar och noter	72
4.5 Sammanställning över väsentliga uppgifter	85

Året som gått

Mycket händer under ett år i riksdagen, men några faktorer som satt sin prägel på 2023 är det säkerhetspolitiska läget och det svenska ordförandeskapet i EU.

Utskotten och kammaren har vid flera tillfällen behövt hantera ärenden under stark tidspress med anledning av händelser i omvärlden, och riksdagens internationella kontakter har varit omfattande. Vi har fått använda all vår samlade kompetens och flexibilitet i vårt uppdrag att skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete.

Riksdagens genomförande av den parlamentariska dimensionen av EU-ordförandeskapet den 1 januari–30 juni fungerade väl. I egenskap av ordförandeparlament i det interparlamentariska samarbetet anordnade riksdagen totalt åtta konferenser och stora delar av vår organisation var engagerade i planering och genomförande.

Den sammantagna bedömningen är att riksdagen har fått ett fullgott stöd i att utföra sina konstitutionella uppgifter under 2023.

Riksdagsförvaltningen har också i uppdrag att bidra till att ledamöternas vardag i riksdagen fungerar.

Under året genomfördes en enkätundersökning för att få ledamöternas synpunkter på det stöd och den service som Riksdagsförvaltningen ska ge. Resultatet visade att majoriteten av ledamöterna är nöjda med stödet och servicen som helhet. Men ledamöter upplever också att stödet har försämrats över tid och efterfrågar ett ökat ledamotsfokus i prioriteringar och stöd.

Riksdagsstyrelsen beslutade under året, efter ett tillkännagivande från riksdagen, att sammankalla en parlamentarisk kommitté med uppdrag att göra en översyn av stödet till den parlamentariska beslutsprocessen och ledamotskapet i riksdagen samt vissa övriga frågor om riksdagsarbetet och riksdagsledamöters villkor. Utredningen inledde sitt arbete under året.

Riksdagsförvaltningens uppdrag är inte statiskt. Det behöver ständigt anpassas och utvecklas för att möta riksdagens och ledamöternas förändrade behov och förutsättningar. Den strategiska planen för 2023–2027 utgör grunden för det långsiktiga, strategiska utvecklingsarbetet. I planen konstateras att stödet till riksdagen behöver förstärkas på framför allt fem områden: Riksdagsförvaltningen behöver bedriva ett uthålligt systematiskt säkerhetsarbete, ta till vara nyttan av digitaliseringen, fortsätta arbetet med Framtidens riksdagshus, stärka arbetet med strategisk kompetensförsörjning och utveckla förmågan att prioritera och samverka.

Utvecklingsarbete på dessa områden har genomförts under året, vilket framgår av denna årsredovisning. Här vill jag nämna ett par exempel.

På säkerhetsområdet har insatser gjorts på bred front. Arbetet med färdplanen för utveckling av beredskap för kriser, krig och krigsfara har fortsatt, liksom stödet till krigsdelegationens beredskapsarbete. Vid sidan av detta utvecklas informations- och it-säkerheten, säkerhetskulturen och säkerhetsskyddet.

Även arbetet med digitalisering har fortsatt men har dock inte kommit så långt som vi önskat, till exempel när det gäller dokumenthanteringen i den parlamentariska processen.

Flera långsiktiga projekt pågår i arbetet med Framtidens riksdagshus. Projektet Cephalus löper på, även om förberedelser för att kunna starta projekteringen har tagit längre tid än planerat.

I det viktiga arbetet med att utveckla och behålla kompetens i organisationen har en modell för kompetensförsörjning och ett ledarutvecklingsprogram för chefer varit några inslag under 2023.

Under året har vi också uppmärksammat riksdagens och det svenska styrelseskickets utveckling. Temat *Riksdagen under 500 år* har manifesterats i både evenemang och bokutgivning. Det är tänkvärt och inspirerande att se dagens förhållanden i ett vidare sammanhang. Vi ser fram emot att tillsammans fortsätta vässa stödet och skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete även under kommande år.

Ingvar Mattson
riksdagsdirektör

Resultatredovisning

1 Utgångspunkter

1.1 Riksdagsförvaltningens uppdrag

Riksdagen är folkets främsta företrädare. Den stiftar lagar, beslutar om skatt till staten och bestämmer hur statens medel ska användas.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet och har till uppgift att stödja riksdagens arbete. Förvaltningen ska se till att kammaren, utskotten, EU-nämnden, övriga riksdagsorgan och ledamöterna får det stöd och den service de behöver. Riksdagsförvaltningen ska också informera allmänheten om riksdagens arbete och om EU-frågor samt handlägga ärenden som rör riksdagens internationella kontakter. Dessutom ansvarar förvaltningen för att vårda riksdagens byggnader och samlingar samt för myndighets- och förvaltningsuppgifter.

Riksdagsförvaltningens uppdrag är att skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för ett väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott med mera
- svara för ett väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och dess arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande myndighet och arbetsgivare.

Dessa övergripande uppdrag motsvaras av fem uppdragsområden, A–E, som verksamheten bedrivs utifrån.

Riksdagsförvaltningens verksamhet regleras i lagar och föreskrifter. De grundläggande bestämmelserna finns i regeringsformen, riksdagsordningen och Riksdagsförvaltningens instruktion¹. Mer detaljerade bestämmelser finns i föreskriften om förvaltningens arbetsordning². I den så kallade BEA-lagen finns ekonomiadministrativa bestämmelser.³

1.2 Ledning

Riksdagsförvaltningen leds av riksdagsstyrelsen. Styrelsen består av riksdagens talman, som är ordförande, och tio riksdagsledamöter. Riksdagsstyrelsen leder Riksdagsförvaltningen och överlägger om planeringen av riksdagsarbetet. Vid styrelsens sammanträden deltar även de vice talmännen och gruppledarna för de partier som inte är representerade i styrelsen. De har yttranderätt men deltar inte i riksdagsstyrelsens beslut.

¹ Lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

² Riksdagsstyrelsens föreskrift (RFD 2011:10) om arbetsordning för Riksdagsförvaltningen.

³ Lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter.

Riksdagsdirektören är chef för myndigheten Riksdagsförvaltningen och är föredragande i styrelsen. Riksdagsdirektören är även ordförande i det särskilda råd, ledamotsrådet, som styrelsen utser för beredning av ledamotsnära frågor av praktisk natur där riksdagsdirektören beslutar, till exempel administrativt stöd, service samt teknisk utrustning och lokaler.

Förvaltningens ledningsgrupp samråder om övergripande frågor som rör ledning och styrning av förvaltningen. Gruppen består av riksdagsdirektören, myndighetens avdelningschefer och chefen för staben för talmannen och riksdagsdirektören.

1.3 Styrning och uppföljning

Riksdagsförvaltningens verksamhet ska bedrivas effektivt och enligt gällande rätt. Den ska också vara kostnadseffektiv. Förvaltningen arbetar systematiskt med planering och uppföljning för att säkerställa verksamhetens kvalitet och effektivitet.

Planering

Riksdagsstyrelsen fattar beslut om en strategisk plan som anger de övergripande prioriteringarna för de närmaste åren och om en årlig verksamhetsplan för förvaltningen.⁴ Prioriteringarna är vägledande för utvecklingen av verksamheten.

I styrelsens uppgifter ingår också att lägga fram förslag till anslag och besluta om anslagsdirektiv.⁵ Planeringsprocessen utgår från de lagar och föreskrifter som gäller för riksdagen och Riksdagsförvaltningen samt de uppgifter och uppdrag som riksdagsstyrelsen beslutar om. Riksdagsdirektören beslutar om en internbudget för verksamheten.

Resultatet av förvaltningens arbete redovisas i korthet i kapitel 2 Sammanfattning – resultat och utveckling 2023.

Uppföljning och kontroll

Parallellt med planeringsarbetet görs en kontinuerlig uppföljning och kontroll av verksamheten och budgeten. Uppföljningen resulterar bland annat i tertialrapporter och en årsredovisning.

Riksdagsförvaltningen arbetar med intern styrning och kontroll utifrån bestämmelserna i BEA-lagen. Intern styrning och kontroll är den årliga process som syftar till att med rimlig säkerhet säkerställa att en myndighet fullgör sitt verksamhetsansvar.

Inför 2023 identifierade förvaltningen tre risker som bedömdes vara prioriterade med utgångspunkt från att de kan påverka myndighetens möjligheter att

⁴ Riksdagsstyrelsen beslutade om en strategisk plan för 2023–2027 och verksamhetsplanen för 2023 den 14 december 2022.

⁵ Riksdagsstyrelsen beslutade om anslagsdirektiv för Riksdagsförvaltningen för 2023 den 14 december 2022.

genomföra sina uppdrag. De prioriterade riskerna och åtgärderna för att minska dem har regelbundet redovisats för riksdagsstyrelsen.

Som en del i processen för intern styrning och kontroll gör samtliga budgetansvariga chefer en självvärdering av den interna styrningen och kontrollen i den egna verksamheten. Resultatet av självvärderingarna redovisas för riksdagsstyrelsen inför årsredovisningens undertecknande.

I samband med att årsredovisningen skrivs under intygar myndighetens ledning att den interna styrningen och kontrollen är betryggande och redovisar i förekommande fall eventuella brister.

Revision

Internrevisionen ska stödja Riksdagsförvaltningens ledning genom att självständigt granska, verifiera och bedöma kvaliteten i den interna styrningen och kontrollen. Internrevisionen är fristående från förvaltningens operativa verksamhet och bedrivs av ett företag med expertis inom internrevision.

Varje år beslutar riksdagsstyrelsen om en internrevisionsplan som pekar ut de verksamheter i förvaltningen som internrevisionen ska granska. Internrevisionen rapporterar löpande till riksdagsstyrelsen. Styrelsen har inom sig inrättat en grupp med uppdrag att bereda revisionsfrågor.

Den externa revisionen bedrivs av Riksrevisionen enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. Riksrevisionen granskar att Riksdagsförvaltningens årsredovisning är upprättad enligt gällande regelverk, att den ger en rättvisande bild i de finansiella delarna och i resultatredovisningen samt att anslagsmedel och inkomster har använts enligt anslagsdirektiv och övriga beslut för myndigheten.

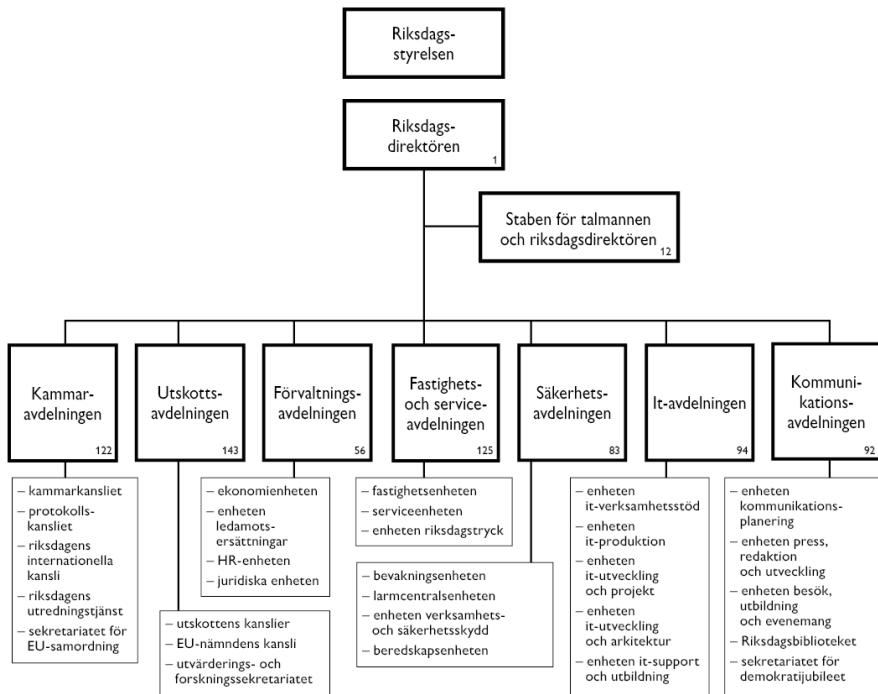
Konstitutionsutskottet behandlar Riksdagsförvaltningens årsredovisning i samband med sin behandling av utgiftsområde 1 Rikets styrelse i budgetpropositionen. I utgiftsområdet ingår bland annat riksdagens förvaltningsanslag. Riksdagsdirektören informerar och svarar på konstitutionsutskottets frågor vid ett utskottssammanträde inom ramen för utskottets beredning.

1.4 Personal och organisation

Riksdagsförvaltningen är en kunskapsintensiv organisation med många olika yrkesgrupper som förenas i det gemensamma uppdraget att stödja den parlamentariska processen. Förvaltningens värdegrund slår fast att förvaltningen ska ge ett professionellt stöd i demokratins tjänst och att stödet ska präglas av kvalitet, kompetens och engagemang. Aktuella personaluppgifter och statistik redovisas i avsnitt 3.5.

Riksdagsförvaltningens organisation

Per den 31 december 2023

2 Sammanfattning – resultat och utveckling 2023

I detta kapitel redovisas en sammanfattning av resultatet för samtliga uppdragsområden, både löpande arbete och viktigare utvecklingsinsatser. I kapitel 3 redovisas Riksdagsförvaltningens uppdrag, resultat, kostnader och intäkter för respektive uppdragsområde närmare.

Kammare och utskott – uppdragsområde A

Riksdagsförvaltningen har säkerställt ett fullgott stöd till riksdagen i dess uppgifter enligt bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordningen. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

Resultat av det löpande arbetet

Riksdagsförvaltningens stöd till arbetet i kammaren, utskotten och EU-nämnden har gjort att den parlamentariska processen har kunnat fungera väl under hela året.

Förvaltningen har stött planering och genomförande av arbetet i kammaren. Kammarens sammanträdesplan har vid flera tillfällen justerats för att möjliggöra beslut i brådskande frågor. Riksdagens protokoll har tillgängliggjorts i enlighet med reglerna i riksdagsordningen.

Även stödet till utskotten och EU-nämnden har anpassats så att brådskande frågor kunnat behandlas, vilket behövts bland annat med anledning av den säkerhetspolitiska situationen i omvärlden. Introduktioner i beredningsprocessen har fortsatt för ledamöter som valdes in i riksdagen 2022.

Förvaltningens stöd till riksdagens internationella arbete har genomförts planenligt men delvis varit utmanande på grund av både verksamhetens omfattning och komplexitet.

Resultat av utvecklingsarbetet

Huvuddelen av utvecklingsarbetet på uppdragsområde A har gått enligt plan under året. Utvecklingsarbetet har framför allt anknutit till tre av de fem övergripande prioriteringarna i förvaltningens strategiska plan: att bedriva ett systematiskt säkerhetsarbete, ta till vara nyttan av digitaliseringen och utveckla förmågan att prioritera och samverka.

Förvaltningen har fortsatt att genomföra färdplanen för utveckling av beredskap för kriser, krig och krigsfara. En beredskapsplan har beslutats och förvaltningen har fortsatt att stödja krigsdelegationens arbete samt genomfört utbildningar och övningar inom ramen för kontinuitetsarbetet.

Arbetet med en digitaliserad dokumenthantering i den parlamentariska processen har endast delvis kunnat genomföras eftersom vissa delar är beroende av att Regeringskansliet prioriterar samma digitaliseringsfrågor.

Förvaltningen har planenligt fortsatt utvecklingsarbetet med att underlätta liknande arbetsformer i utskotten och att stödet till riksdagens internationella arbete ska vara enhetligt.

Riksdagsförvaltningen har stött genomförandet av den parlamentariska dimensionen av det svenska EU-ordförandeskapet. Förvaltningen har fått respons på att riksdagens del av ordförandeskapet var väl genomförd.

Ledamöter och partikanslier – uppdragsområde B

Riksdagsförvaltningen har säkerställt att ledamöter och partikanslier har fått ett väl fungerande stöd och en god service. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

Resultat av det löpande arbetet

Utredningstjänster har i nio fall av tio levererats inom den tid uppdragsgivaren önskat. Uppdragen har följts upp genom dialog med partikanslierna. Ledamöternas användning av tjänsten Nyhetsportalen har fortsatt att vara hög. Intranätet har fungerat stabilt under året och antalet besök har fortsatt att öka.

Förvaltningen har löpande följt och analyserat säkerhetsläget och vid behov vidtagit åtgärder. Vissa justeringar av säkerhetsrutinerna gjordes i samband med att Säkerhetspolisen höjde terrorhotnivån i augusti. Säkerhetsprogram för riksdagens fastigheter har färdigställts.

En majoritet av ledamöterna är nöjda med förvaltningens service som helhet enligt den ledamotsundersökning som genomfördes under året. Men på vissa områden behöver stödet förbättras och ett ökat ledamotsfokus efterfrågas. Förvaltningen har analyserat enkätens resultat och tagit fram ett förslag till omhändertagande.

Resultat av utvecklingsarbetet

Huvuddelen av utvecklingsarbetet på uppdragsområde B har gått enligt plan under året. Utvecklingsarbetet har anknutit till tre av de fem övergripande prioriteringarna i förvaltningens strategiska plan: att bedriva ett systematiskt säkerhetsarbete, ta till vara nyttan av digitaliseringen och utveckla förmågan att prioritera och samverka.

Merparten har rört säkerhet i en bred bemärkelse; det har handlat om att utveckla förvaltningens information- och it-säkerhet, säkerhetskultur, säkerhetsskydd och det operativa säkerhetsarbetet. Bland annat har förvaltningens säkerhetsskyddsplan reviderats, säkra lokaler har iordningställts och förvaltningen har fått auktorisation för utbildning av skyddsvakter. Ett par aktiviteter har inte blivit helt klara under året utan fortsätter efter årsskiftet.

Arbetet med att digitalisera blanketter för ledamöter har pågått liksom uppgradering av Intranätets teknik och plattform. Ett nytt system för lokalbokning och besöksanmälan har försenats eftersom säkerhetsbrister framkom när det upphandlade systemet säkerhetsgranskades inför den planerade lanseringen. Förvaltningen bröt då avtalet med leverantören och kommer att ta hand om utvecklingen av system i egen regi.

Kunskap om riksdagen – uppdragsområde C

Riksdagsförvaltningen har säkerställt att externa målgrupper har fått möjlighet att få information och kunskap om riksdagens arbete och beslut. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

Resultat av det löpande arbetet

Riksdagens del av det svenska EU-ordförandeskapet har präglat den externa kommunikationen under året, såväl i redaktionellt innehåll på webben och i sociala medier som i den digitala annonseringen. En särskild webbplats togs fram i tre språkversioner där det publicerades material från de konferenser som riksdagen anordnade.

Användningen av riksdagens öppna data fortsätter att öka, liksom antalet följare i sociala medier. Trycksaker och digitala produktioner har tagits fram i samband med bland annat EU-ordförandeskapet, aktiviteten *Riksdagen under 500 år*, internationella besök och andra evenemang.

Både Riksdagsbibliotekets service till allmänheten, skolverksamheten och övrig visningsverksamhet är tillbaka på samma nivåer som före covid-19-pandemin. Intresset för samtliga visningsformer är stort, och utvärderingar visar att 85 procent av besökarna anser att kunskaperna om riksdagen har ökat i hög eller mycket hög grad efter besöket.

En ändring i lagen om anställningsskydd har resulterat i att visningsverksamheten organiserats om och att fem heltidsguider har anställts.

Resultat av utvecklingsarbetet

Utvecklingsarbetet på uppdragsområde C har mestadels gått enligt plan under året. Utvecklingsarbetet har anknutit till två av de fem övergripande prioriteringarna i förvaltningens strategiska plan: att bedriva ett systematiskt säkerhetsarbete och ta till vara nyttan av digitalisering.

Under året har tekniken på riksdagens webbplats bytts ut, innehållet från de tidigare fyra webbplatserna har bearbetats, fått ny struktur och flyttats över till den nya sammanslagna webbplatsen. Lagkraven om tillgänglighet har varit ett viktigt fokus i arbetet.

Tillgänglighetskraven har varit centrala även i andra delar av utvecklingsarbetet. Dels pågår en förstudie om textning av sändningar och video från riksdagen, dels har genereringen av pdf-dokument uppdaterats enligt lagkraven. Det senare rör bland annat riksdagsskrivelser och motioner.

Parallellt med webbprojektet har arbetet med en digital reservkanal för webbplatsen pågått. Upphandlingen av en leverantör har dock tagit längre tid än beräknat men förväntas bli klar i början av 2024. Även arbetet med ett nytt upplägg för Demokrativerkstaden har haft vissa utmaningar, bland annat med att ta fram kostnadsförslag. Nu är dock budgeten beslutad och etapp 2 i projektet har påbörjats.

Aktiviteten *Riksdagen under 500 år* har uppmärksammat hur det svenska statsskicket har vuxit fram och hur riksdagens roll har utvecklats. Under året

har en jubileumsbok, ett studiematerial för årskurs 4–6 och en affischutställning tagits fram samt filmer för webb och sociala medier. Temat har också funnits med vid evenemang som riksmötets öppnande, bokmässan, Almedalen och Järvaveckan.

Riksdagens byggnader och samlingar – uppdragsområde D

Riksdagsförvaltningen har vårdat och bevarat riksdagens byggnader och samlingar på ett systematiskt sätt. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

Resultat av det löpande arbetet

Riksdagens fastigheter, inklusive bostadsfastigheter, har renoverats enligt de underhållsplaner som finns, och en lokalförsörjningsplan har tagits fram. Även arbete med att vårda och bevara interiörer och konst pågår kontinuerligt. Under året har inredningen uppdaterats på många håll i riksdagens lokaler: möbler har renoverats, gardiner bytts ut och målningar restaurerats.

Utgivningen av tidigare otryckta protokoll från ståndsriksdagens tid fortsätter som planerat.

Resultat av utvecklingsarbetet

Huvuddelen av utvecklingsarbetet på uppdragsområde D har gått enligt plan under året. Utvecklingsarbetet har anknutit till en av de fem övergripande prioriteringarna i förvaltningens strategiska plan: att fortsätta arbetet med Framtidens riksdagshus.

Riksdagens fastigheter står inför många och omfattande projekt. Närmast i tur för renovering är kvarteret Cephalus. Förberedelser för att kunna starta projekteringen har genomförts men tagit längre tid än planerat, och en återföring av erfarenheter från Projekt ledamotshuset har gjorts. En förstudie om renovering av Villa Bonnier har påbörjats, och planeringen inför renovering av Östra riksdagshuset fortsätter enligt plan. När det gäller förvärv av mark för en ny godsmottagning finns nu en avsiktsförklaring och ett utkast till köpeavtal.

I samband med de större fastighetsprojekten har förvaltningen kunnat konstatera att projekten är resurskrävande och att det behövs en stark närvaro från byggherren själv. En utredning ska bidra till att fördjupa kunskaperna och klargöra de vägval som finns när det gäller styrning och uppföljning i fastighetsprojekt.

Myndighet och arbetsgivare – uppdragsområde E

Riksdagsförvaltningen har varit en väl fungerande myndighet och arbetsgivare. Bedömningen baseras i huvudsak på följande uppgifter:

Resultat av det löpande arbetet

Förvaltningen har nya mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön för perioden 2023–2024. Aktiviteter för att uppfylla målen har genomförts under året. Under 2023 har två så kallade pulsundersökningar genomförts. Undersökningarna visar att medarbetarna totalt sett är nöjda med sin arbetssituation även om det finns områden att arbeta vidare med.

Tillgången till it-stöd under 2023 bedöms ha varit stabil. Förvaltningens nya lokaler för besöksmottagning för servicecenter-it uppskattas av såväl besökare som medarbetare och möjliggör både förändrade arbetssätt och en högre säkerhet.

Under året har ett planerat kommunikationsstöd ingått i ett flertal av de uppdrag och utvecklingsaktiviteter som finns i verksamhetsplanen för 2023. Även löpande prioriterad verksamhet har fått stöd vid behov.

Resultat av utvecklingsarbetet

Huvuddelen av utvecklingsarbetet på uppdragsområde E har gått enligt plan under året. En stor del av utvecklingsarbetet har handlat om att ta fram modeller, processer och stöd inom olika områden. Utvecklingsarbetet har anknutit till två av de fem övergripande prioriteringarna i förvaltningens strategiska plan: att stärka arbetet med strategisk kompetensförsörjning och utveckla förmågan att prioritera och samverka.

Förvaltningen har tagit fram en modell för kompetensförsörjning, och arbetet med utvecklande ledarskap har fortsatt enligt plan. Utvecklingsarbetet kring medarbetarskapet har prioriterats ned till förmån för ledarutvecklingen.

Arbetet med en stärkt modell för systemförvaltning har inriktats på att utveckla formerna för samarbete, prioritering och uppföljning.

Förvaltningen har också utrett förutsättningarna för att skaffa ett systemstöd för planering, budgetering, uppföljning och prognos. Någon upphandling av systemstöd har inte hunnit påbörjas under 2023, men bedömningen är att tidsplanen för projektet kommer att hållas.

Tabell 1 Intäkter, kostnader och transfereringar, samtliga uppdragsområden

Belopp anges i tkr

	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	1 911 147	1 699 518	1 551 326
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	46 277	41 109	33 868
Summa intäkter	1 957 423	1 740 627	1 585 194
Kostnader	-2 305 144	-2 169 018	-1 718 932
Verksamhetsutfall	-347 721	-428 391	-133 738
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	535 037	538 745	521 448
Transfereringar	-535 037	-538 745	-521 448
Totalt (årets kapitalförändring)	-347 721	-428 391	-133 738

De totalt sett ökade kostnaderna jämfört med 2022 beror främst på ökade räntekostnader och avskrivningar, lönekostnader, utbetalda avgångsförmåner, pensioner, EU-ordförandeskapet 2023, resor, lokalhyror och evakueringskostnader.

Minskade avsättningar för ledamöters avgångsförmåner och pensioner påverkar verksamhetsutfallet samt årets kapitalförändring.

3 Uppdrag och resultat per uppdragsområde 2023

I detta kapitel redovisas verksamheten inom respektive uppdragsområde. Under varje uppdragsområde beskrivs först de resultat som har uppnåtts i det löpande arbetet och därefter resultatet av utvecklingsaktiviteterna.

3.1 Kammare och utskott – uppdragsområde A

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom område A är att svara för ett väl fungerande stöd till arbetet i kammaren och utskotten med mera. I uppdraget ingår att stödja kammarens, utskottens, EU-nämndens, talmannens och de vice talmännens arbete samt riksdagens internationella arbete. Förvaltningens produktion och försäljning av riksdagstryck ingår också i uppdraget.

Tabell 2 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde A

Belopp anges i tkr

Uppdragsområde A	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	285 462	255 803	238 801
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2 321	2 465	2 462
Summa intäkter	287 783	258 268	241 263
Kostnader	-287 783	-258 268	-241 263
Verksamhetsutfall	–	–	–
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	21 264	18 296	17 051
Transfereringar	-21 264	-18 296	-17 051
Totalt (årets kapitalförändring)	–	–	–

De högre kostnaderna 2023 jämfört med 2022 beror främst på Sveriges ordförandeskap i EU 2023 och på att de fördelade lönekostnaderna har ökat bland annat eftersom fler personer är fördelade till uppdragsområdet. När det gäller utskottens utrikes resor och internationella konferenser ökade resandet året efter valåret.

Transfereringar har ökat eftersom bidraget till det interparlamentariska samarbetet har blivit högre.

Stödet till arbetet i och kring kammaren

Varje år tar Riksdagsförvaltningen emot ett stort antal ärenden till riksdagen som ska beredas i utskotten och därefter debatteras och beslutas i kammaren. Riksdagsförvaltningen registrerar och kontrollerar alla ärenden, inklusive EU-ärenden, och föreslår till vilket utskott ärendena ska hänvisas.

Förvaltningen ansvarar även för det löpande stödet till arbetet i kammaren, bland annat för konstitutionell rådgivning och för granskning av interpellationer, skriftliga frågor, motioner med mera. En viktig uppgift är att stödja planeringen av arbetet i kammaren. Utgångspunkten är att beslut ska kunna fattas i rätt tid och i rätt ordning, att det ska finnas utrymme för oförutsedda debatter och att arbetsbelastningen ska vara rimlig och ge utrymme för ledamöternas aktiviteter utanför riksdagen, till exempel arbete i valkretsen.

Riksdagsförvaltningen tar fram förslag till sammanträdesplaner som beslutas av talmannen efter samråd med gruppledarna och planerar om sammanträdena efter beslut av talmannen när förutsättningarna ändras. Flera ändringar har genomförts i sammanträdesplanen under året, bland annat för att möjliggöra en snabb behandling av beslut om svenskt deltagande i en evakueringsinsats i Sudan och av betänkanden med anledning av kriget i Ukraina. Andra ändringar har också gjorts, bland annat för att planera in särskilda debatter, återrapporteringar från möten med Europeiska rådet och för en tyst minut för offren i terrordådet i Bryssel i oktober. Vidare har antalet tillfällen för interpellationssvar justerats efter hur många interpellationer som lämnats in.

Kammarens sammanträden har teckentolkats vid åtta tillfällen under året.

Riksdagsförvaltningen svarar för att det förs fullständiga protokoll vid kammarens sammanträden. Riksdagens protokoll har under 2023 tillgängliggjorts i rätt tid i enlighet med reglerna i riksdagsordningen.

Tabellen nedan visar antalet dokument som lämnats in till kammarkansliet under 2021–2023. Det totala antalet inlämnade dokument har minskat något jämfört med 2022 förutom när det gäller antalet inlämnade interpellationer och motioner från den allmänna motionstiden, där det i stället är en ökning.

Tabell 3 Antal dokument som lämnats in till kammarkansliet

	2023	2022	2021
Propositioner	117	195	164
Skrivelser	42	58	64
Framställningar	4	6	6
Redogörelser	22	22	22
Följdmotioner	168	480	492
Motioner från allmänna motionstiden	2 701	2 235	4 149
Händelsemotioner	1	1	0
Interpellationer	627	452	867
Skriftliga frågor	1 215	1 449	3 171
Betänkanden*	310	429	368
Utlåtanden* ⁶	10	20	14
Riksrevisionens granskningsrapporter	26	29	31
Totalt	5 243	5 376	9 348

*Posterna avser ärenden som har kommit in och behandlats av kammaren.

Riksdagsförvaltningen ansvarar för genomförandet av kammarsammanträdena. Tabellen nedan visar att det totala antalet timmar som kammaren sammanträdde under 2023 har ökat jämfört med 2022 och minskat jämfört med 2021. Ökningen jämfört med 2022 förklaras främst av att antalet timmar för interpellationsdebatter har ökat, och minskningen jämfört med 2021 förklaras främst av färre timmar för ärendedebatter och interpellationsdebatter.

Tabell 4 Plenitimmars i kammaren fördelade på typ av sammanträde

	2023	2022	2021
Ärendebehandling	343,5	368,5	374
Voteringar	11	17	14,5
Interpellationsdebatter	216	142	238
Information från regeringen	5	8	2,5
Frågestunder	37	30,5	29,5
Partiledardebatter, aktuella debatter m.m.	37,5	53,5	37,5
Övrigt	6,5	15,5	10,5
Totalt	656,5	635	706,5

EU-samordning

Riksdagsförvaltningen ansvarar för att grundläggande skriftlig information om EU-frågor når ut till utskotten och EU-nämnden. Förvaltningen bidrar även i utvecklingen av riksdagens EU-kompetens genom att anordna seminarier om institutionella frågor och sakfrågor på EU-området. Under 2023 har två sådana

⁶ Granskningsutlåtanden och prövningsutlåtanden redovisas här gemensamt. För separat redovisning se tabell 6.

seminarier hållits för medarbetare inom förvaltningen.⁷ Förvaltningen har också anordnat ett seminarium om ordförandeskapet riktat till ledamöter. Seminariet hölls av Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) och 20 ledamöter deltog. Förvaltningen har, i enlighet med vad som uttalats i EU-kommitténs betänkande⁸, även tagit fram ett koncept för studieresor till EU:s institutioner för riksdagens ledamöter. En sådan studieresa genomfördes som försöksverksamhet med 15 ledamöter hösten 2023 och kommer att utvärderas.

Genom riksdagens representant vid EU:s institutioner följer förvaltningen den aktuella EU-politiken på plats i Bryssel. Med anledning av det svenska ordförandeskapet förstärkte förvaltningen EU-representantfunktionen i Bryssel med ytterligare en medarbetare till och med december 2023. EU-representanten rapporterar till riksdagen om händelseutvecklingen inom olika politikområden. Under 2023 har 14 av EU-representantens rapporter publicerats på Intranätet. Representanten är en viktig resurs för riksdagen genom sin bevakning av verksamheten vid EU:s institutioner och genom kontakter med sina motsvarigheter vid de nationella parlamenten. Vid behov kan representanten bistå ledamöterna i deras deltagande i interparlamentariska EU-konferenser inom ramen för EU-samarbetet. Under 2023 har 64 ledamöter deltagit vid 25 sådana konferenser.

Tabell 5 Riksdagsledamöters deltagande i interparlamentariska EU-konferenser

	2023	2022	2021
Inbjudningar	33	29	25
Antal möten med deltagare från riksdagen	25	24	24
Antal ledamöter totalt	64	69	70
Kostnad (tkr)⁹	997	552	8

Under 2023 har ledamöter från EU-nämnden deltagit i ett digitalt informellt möte med en EU-kommissionär. Under 2023 har förvaltningen samordnat ett besök i riksdagen från en EU-kommissionär för att träffa ledamöter från utskotten och EU-nämnden. Antalet enskilda kommissionärsbesök har varit lägre än under tidigare år; däremot deltog sex kommissionärer vid fem av de konferenser som anordnades av riksdagen i samband med EU-ordförandeskapet.

I april deltog talmannen i EU-talmanskonferensen som anordnades av det tjeckiska parlamentet. Förvaltningen förberedde underlag till stöd för talmannens deltagande.

Kammarplaneringen ska göra det möjligt för riksdagen att, inom åtta veckor, ta ställning till om ett EU-förslag strider mot subsidiaritetsprincipen.

⁷ Huvuddelen av de seminarier som hölls som kompetenshöjande insatser inför EU-ordförandeskapet ägde rum under 2022 (sex seminarier för medarbetare i förvaltningen och ett för ledamöter).

⁸ 2017/18:URF1 EU-arbetet i riksdagen, s. 263–264.

⁹ Avrundat till närmaste tusental. Inkluderar kostnader för ledamöter och medföljande tjänstemän.

Antalet subsidiaritetsärenden ökade markant under 2022 jämfört med 2021 (51 procent). Under 2023 har det skett en ytterligare ökning (11 procent). Under 2023 har sju subsidiaritetsärenden avgjorts i kammaren.

Under 2020, 2021 och 2022 föreslog kommissionen vid flera tillfällen undantag från den sedvanliga åttaveckorsperioden för subsidiaritetsprövning av lagförslag. Syftet var att hantera förslagen mer skyndsamt på grund av covid-19-pandemin och senare på grund av kriget i Ukraina. Under 2023 har kommissionen inte föreslagit ett skyndsamt förfarande vid subsidiaritetsprövning i något fall.

Tabell 6 Antal behandlade utlåtanden och inlämnade EU-dokument¹⁰

	2023	2022	2021
Granskningsutlåtanden*	3	4 ¹¹	9
Prövningsutlåtanden*	7	16	5
EU-dokument	2 173	2 016	2 162
varav faktapromemorior	126	131	114
EU-dokument hänvisade för granskning	4	7	7
EU-dokument hänvisade för subsidiaritetsprövning	129	124	78

*Ärenden som efter beredning har inkommit till och behandlats av kammaren.

Förvaltningen tillhandahåller sekretariatsstöd till riksdagens JPSG-delegation¹². Under 2023 har riksdagens JPSG-delegation sammanträtt tolv gånger och deltagit i två interparlamentariska JPSG-möten. Ett av JPSG-mötena, i mars, hölls i riksdagen inom ramen för den parlamentariska dimensionen av EU-ordförandeskapet våren 2023. Det mötet förbereddes och genomfördes gemensamt av riksdagens JPSG-delegation och Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor. Med anledning av riksdagens ansvar som medordförande för JPSG första halvåret 2023 deltog delegationens ordförande för JPSG:s räkning vid Europols styrelsemöte i Stockholm i juni. I februari genomförde delegationen ett studiebesök vid Europol i Haag.

En EU-politisk partiledardebatt hölls den 15 november.

Under året har förvaltningen fortsatt sitt deltagande i arbetet med att utveckla Ipex, som är ett verktyg och nätverk för informationsutbyte inom ramen för det interparlamentariska arbetet. Detta sker bland annat genom förvaltningens deltagande i Ipex styrelse och arbetsgrupper. Förvaltningen arbetar även löpande med att säkerställa att informationen om riksdagens behandling av EU-dokument är uppdaterad på Ipex webbplats. I början av året enades Ipex styrelse om uppdaterade riktlinjer för Ipex vilka sedan antogs vid EU-

¹⁰ De EU-dokument som kommer in till riksdagen består i huvudsak av dokument från kommissionen inklusive utkast till lagstiftningsakter, faktapromemorior, dokument från ministerrådet, återrapporter från rådmöten och dokument från Europaparlamentet.

¹¹ Ett av utlåtandena 2022 behandlade tre EU-dokument.

¹² Joint Parliamentary Scrutiny Group (JPSG) är den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol (EU:s polisbyrå).

generalsekreterarmötet i februari 2023. (Riksdagsförvaltningens stöd vid genomförandet av den parlamentariska dimensionen av EU-ordförandeskapet beskrivs i avsnittet Utvecklingsarbete inom uppdragsområde A.)

Stödet till arbetet i utskotten och EU-nämnden

Vart och ett av de 15 utskotten och EU-nämnden biträds av ett kansli. Utskottskanslierna planerar utskottens verksamhet och stöder utskotten genom att ta fram beredningsunderlag och skriva utskottets ställningstagande till propositioner, motioner, skrivelser med mera i betänkanden, yttranden och utlåtanden. Kanslierna skriver också minoritetens ställningstagande. De stöder också utskotten i arbetet med EU-frågor samt planerar och medverkar vid utskottens utfrågningar, studiebesök och resor.

Tillsammans med utvärderings- och forskningssekretariatet vid utskottsavdelningen stöder kanslierna även utskotten i arbetet med uppföljning och utvärdering samt forsknings- och framtidsfrågor.

EU-nämndens kansli planerar nämndens verksamhet och stöder nämnden inför och vid sammanträden. EU-nämndens kansli planerar och medverkar också vid nämndens studiebesök och resor samt deltagande vid Cosacmöten¹³. EU-nämndens kansli hanterar också de skriftliga samråd som regeringen initierar med EU-nämnden.

Sådana skriftliga samråd med EU-nämnden gäller dels så kallade listor med troliga A-punkter¹⁴, dels frågor där beslut fattas med en skriftlig procedur. Under riksmötet 2022/23 höll regeringen skriftliga samråd med EU-nämnden vid totalt 121 tillfällen, varav 41 innehöll listor med troliga A-punkter. Ett skriftligt samråd kan innehålla flera annoteringar inom samma ämnesområde.

Under 2023 har utskotten hanterat flera olika frågor under stark tidspress med anledning av händelser i omvärlden, bland annat kriget i Ukraina och Sveriges ansökan om medlemskap i Nato. Det svenska ordförandeskapet i EU under våren 2023 har också i hög grad påverkat arbetet i utskotten och EU-nämnden. Förberedelser och genomförande har fungerat bra men har inneburit ett omfattande arbete. (Se vidare avsnittet Utvecklingsarbete inom uppdragsområde A.)

Under våren behandlades motionsyrkanden som väcktes under allmänna motionstiden 2022/23. Det väcktes nästan lika många motionsyrkanden som under det första året i förra valperioden, vilket innebär att trenden med allt fler väckta motionsyrkanden håller i sig. Det kan också noteras att samtliga motionsyrkanden bereds på traditionellt sätt under det första året i valperioden, det vill säga att inga motioner bereds i förenklad ordning. Vidare har Sveriges ansökan om medlemskap i Nato inneburit fler informationstillfällen vid utskottssammanträden och fler inkommande besök samt Natorelaterade utskottsresor.

¹³ Cosac är en konferens mellan EU-utskotten i medlemsstaternas nationella parlament för att stärka parlamentens roll i EU-samarbetet.

¹⁴ Punkter som avser de beslut där en överenskommelse har nåtts i ett tidigare skede i beslutsprocessen och ska antas formellt av rådet.

Det första året i en valperiod innehåller även flera andra moment kopplade till arbetet i utskotten och EU-nämnden. Introduktionerna som inleddes under hösten efter valet har fortsatt under 2023. En ny regering och nya politiska konstellationer och förutsättningar innebär även att beredningsprocessen i utskotten behöver gå igenom och förankras. Vidare har arbete påbörjats med uppföljning och utvärdering samt forsknings- och framtidsfrågor. Ett antal utrikes resor har genomförts.

Mot bakgrund av det försämrade omvärldsläget är säkerhets- och beredningsfrågor högt prioriterade. Förvaltningen har därför genomfört utbildningar, seminarieövningar med mera inom ramen för kontinuitetsarbetet (se avsnittet Utvecklingsarbete inom uppdragsområde A). Det har även utförts arbete med att säkerställa att det inom förvaltningen finns en beredskap för ett svenskt medlemskap i Nato. Bland annat har det genomförts utbildningsinsatser för att höja medarbetarnas kunskap om Nato.

För att säkerställa effektivitet och kvalitet samt enhetlighet i de ärenden och processer som förvaltningen hanterar finns stöd i form av handböcker, rutinbeskrivningar och mallar. Under året har det pågått arbete med att se över bland annat betänkandenas sammanfattningar och med att följa upp beredningsprocessen och mallarna för utformningen av föredragningspromemorior. En översyn av en av handböckerna, Kanslihandboken, har avslutats och utbildningsinsatser har genomförts. Planering för en översyn av Betänkandehandboken har påbörjats. För att säkerställa ett gott stöd till utskotten och EU-nämnden har förvaltningen även genomfört ett antal kompetenshöjande insatser.

I tabell 7 nedan redovisas antalet ärenden som utskotten hanterat under 2023 uppdelat per utskott och totalt jämfört med tidigare år. Antalet ärenden skiljer sig åt mellan utskotten, vilket beror på respektive utskotts beredningsområde men också på vilka frågor som är politiskt aktuella. Det sammanlagda antalet behandlade propositioner, skrivelser, framställningar och redogörelser har under 2023 uppgått till 201. Det är en minskning jämfört med föregående år, vilket kan förklaras av att det under det första året i en valperiod efter ett regeringsskifte läggs fram färre förslag till riksdagen. Antalet behandlade motionsyrkanden uppgick till 9 507, vilket är en minskning. Det är dock ungefär lika många som under första året i förra valperioden. Antalet EU-dokument har ökat något. I tabellen redovisas också att antalet förslag till utskottsinitiativ har minskat men att de fortfarande ligger på en hög nivå. Minskningen kan förklaras av de parlamentariska förutsättningarna. Det totala antalet betänkanden, utlåtanden och yttranden har varit 363, vilket också är en minskning.

Tabell 7 Utskottens ärendehantering 2023

Utskott	Prop., skr., framst., redog.	Motion ¹⁵	Motions- yrk. ¹⁶	EU- dok. ¹⁷	Förslag till utskotts- initiativ	Bet., utl., yttr.
Konstitutions- utskottet	28	198	395	2	2	39
Finansutskottet	37	127	239	23	10	44
Skatteutskottet	18	206	401	7	2	33
Justitieutskottet	25	249	694	11	3	37
Civilutskottet	13	219	751	13	3	26
Utrikesutskottet	12	120	607	4	2	21
Försvarsutskottet	5	78	258	4	2	12
Socialförsäkrings- utskottet	7	169	440	2	4	18
Socialutskottet	15	364	1 105	7	6	28
Kulturutskottet	3	145	409	0	2	11
Utbildnings- utskottet	12	281	765	2	4	23
Trafikutskottet	9	333	970	16	7	21
Miljö- och jordbruksutskottet	7	326	1 364	25	5	23
Näringsutskottet	7	229	683	16	4	17
Arbetsmarknads- utskottet	3	166	426	3	2	10
Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet	0	0	0	0	0	0
Totalt 2023	201	3 210	9 507	135	58	363
<i>Totalt 2022</i>	<i>310</i>	<i>6 106</i>	<i>18 362</i>	<i>125</i>	<i>107</i>	<i>505</i>
<i>Totalt 2021</i>	<i>250</i>	<i>5 499</i>	<i>15 461</i>	<i>86</i>	<i>111</i>	<i>466</i>

I tabell 8 redovisas utskottens arbete med EU-ärenden. Utskotten har under året haft 139 överläggningar med företrädare för regeringen i EU-ärenden, vilket är färre än föregående år. Företrädare för regeringen har informerat utskotten om EU-frågor vid 151 tillfällen, vilket är något färre tillfällen än föregående år. Minskningen av antalet överläggningstillfällen kan förklaras av hur regeringen förankrade sin EU-politik under det svenska ordförandeskapet. Antalet subsidiaritetsprövningar har uppgått till 132, vilket är en ökning. Antalet prövningar som lett till prövningsutlåtanden har minskat.

¹⁵ Avser både motioner som har lämnats vid allmänna motionstiden och följdmotioner.

¹⁶ Avser yrkanden både i motioner från allmänna motionstiden och i följdmotioner.

¹⁷ Med EU-dokument avses antalet strategiska dokument som granskats och utkast till rättsakter som subsidiaritetsprovats.

Tabell 8 Utskottens EU-ärenden 2023

	Överläggningar med regerings- företrädare	Informations- tillfällen med regerings- företrädare	Subsidiaritets- prövningar*	Gransknings- utlåtanden
Konstitutions- utskottet	1	6	1 (1)	1
Finansutskottet	21	19	23 (1)	0
Skatteutskottet	5	7	7 (3)	0
Justitieutskottet	10	9	11 (1)	0
Civilutskottet	13	4	13 (1)	0
Utrikesutskottet	2	18	3 (0)	1
Försvarsutskottet	0	6	4 (0)	0
Socialförsäkrings- utskottet	3	9	2 (0)	0
Socialutskottet	7	8	7 (0)	0
Kulturutskottet	4	7	0 (0)	0
Utbildnings- utskottet	18	8	2 (0)	0
Trafikutskottet	12	6	15 (0)	1
Miljö- och jordbruksutskottet	19	19	25 (0)	0
Näringsutskottet	16	17	16 (0)	0
Arbetsmarknads- utskottet	8	8	3 (0)	0
Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet	0	0	0	0
Totalt 2023	139	151	132 (7)	3
Totalt 2022	197	153	119 (16)	4
Totalt 2021	173	126	79 (5)	9

*Siffran inom parentes är antalet prövningar som lett till ett prövningsutlåtande.

I tabell 9 redovisas utskottens och EU-nämndens sammanträden. Antalet utskottssammanträden har fortsatt att minska jämfört med pandemiåren men ligger fortfarande på en relativt hög nivå. Att antalet sammanträden fortsätter att ligga på en relativt hög nivå kan förklaras av nya politiska konstellationer och förutsättningar. Antalet offentliga utfrågningar har ökat.

Tabell 9 Utskottens och EU-nämndens sammanträden 2023

	Totalt antal sammanträden (varav offentliga utfrågningar)
Konstitutionsutskottet	60 (6)
Finansutskottet	61 (6)
Skatteutskottet	38 (0)
Justitieutskottet	36 (1)
Civilutskottet	32 (2)
Utrikesutskottet	45 (2)
Försvarsutskottet	36 (0)
Socialförsäkringsutskottet	29 (0)
Socialutskottet	50 (2)
Kulturutskottet	31 (0)
Utbildningsutskottet	49 (0)
Trafikutskottet	32 (1)
Miljö- och jordbruksutskottet	49 (0)
Näringsutskottet	37 (1)
Arbetsmarknadsutskottet	29 (0)
Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet	0 (0)
EU-nämnden	48 (6)
Totalt 2023	662 (27)
<i>Totalt 2022</i>	<i>742 (17)</i>
<i>Totalt 2021</i>	<i>798 (19)</i>

I tabell 10 redovisas seminarier och konferenser, inrikes resor, information under utskottsbesök samt information under utskottssammanträden. Delta-gande i seminarier och konferenser samt inrikes resor har ökat jämfört med de låga nivåerna under pandemiåren. Antalet tillfällen där utskott fått information vid besök hos myndigheter och organisationer i Sverige har ökat kraftigt. För att hämta in uppgifter kan utskotten även bjuda in olika regerings-, myndig-hets- eller organisationsföreträdare till sina sammanträden. Antalet sådana till-fällen har minskat jämfört med 2021 och 2022 men ligger fortfarande på en hög nivå.

Tabell 10 Utskottens och EU-nämndens seminarier, inrikes resor och besök m.m. 2023

	Seminarier och konferenser	Inrikes resor	Information under utskottsbesök	Information under utskottssammanträden
Konstitutionsutskottet	2	0	6	7
Finansutskottet	1	0	3	17
Skatteutskottet	2	0	4	8
Justitieutskottet	0	0	4	12
Civilutskottet	1	2	12	5
Utrikesutskottet	4	0	3	44
Försvarsutskottet	2	0	8	35
Socialförsäkringsutskottet	2	0	4	19
Socialutskottet	0	0	3	33
Kulturutskottet	1	1	18	25
Utbildningsutskottet	1	0	4	18
Trafikutskottet	1	0	6	20
Miljö- och jordbruksutskottet	2	0	1	19
Näringsutskottet	2	0	3	21
Arbetsmarknadsutskottet	1	0	7	16
Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet	0	0	0	0
EU-nämnden	3	0	0	0
Totalt 2023	25	3	86	299
Totalt 2022	15	2	38	404
Totalt 2021	15	1	15	469

I tabell 11 redovisas utskottens och EU-nämndens internationella resor, konferenser och besök. Antalet utrikes resor och deltagandet i internationella konferenser har ökat kraftigt. Ökningen kan förklaras av att restriktionerna till följd av pandemin har släppts. De internationella besöken till utskotten har legat kvar på ungefär samma nivå som under 2022.

Tabell 11 Utskottens och EU-nämndens internationella resor, besök och konferenser 2023

	Utrikes resor	Internationella konferenser	Internationella besök till utskottet
Konstitutionsutskottet	1	10	3
Finansutskottet	1	5	3
Skatteutskottet	0	1	0
Justitieutskottet	1	2	2
Civilutskottet	1	1	0
Utrikesutskottet	5	9	17
Försvarsutskottet	1	4	6

	Utrikes resor	Internationella konferenser	Internationella besök till utskottet
Socialförsäkringsutskottet	1	1	0
Socialutskottet	1	6	4
Kulturutskottet	3	1	0
Utbildningsutskottet	0	1	2
Trafikutskottet	1	2	3
Miljö- och jordbruksutskottet	1	7	0
Näringsutskottet	2	3	6
Arbetsmarknadsutskottet	1	6	1
Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet	0	0	0
EU-nämnden	1	5	8
Totalt 2023	21	64	55
Totalt 2022	4	41	67
Totalt 2021	3	51	32

För varje riksmöte beskriver utskottskanslierna respektive utskotts verksamhet. I verksamhetsberättelserna redovisas utskottens behandling av riksdagsärenden och verksamheten i övrigt.

På uppdrag av utskotten tar utvärderings- och forskningssekreteriatet, i nära samarbete med utskottskanslierna, fram underlag till uppföljningar och utvärderingar samt forskningsöversikter och framtidsanalyser. Utskotten kan också beställa utvärderingar som utförs av externa utredare för utskottens räkning. Utskottens uppföljningar, utvärderingar, forskningsöversikter och öppna utfrågningar publiceras i serien Rapporter från riksdagen (RFR).

Under 2023 har det publicerats sammanlagt 10 rapporter i serien, vilket är en minskning jämfört med 2022 när 17 rapporter publicerades. Utvärderings- och forskningssekreteriatet ger vidare kanslistöd till Sällskapet riksdagsledamöter och forskare (Rifo). Med stöd av sekretariatet har Rifo arrangerat 15 aktiviteter, vilket är lika många som föregående år.

Riksdagstrycket

Riksdagstrycket är en viktig förutsättning för den parlamentariska beslutsprocessen. Förvaltningen ska se till att riksdagstrycket produceras och distribueras så att kammarens tidsplan kan hållas. Förutom riksdagstrycket produceras även rapporter, utredningar, informationsmaterial och böcker om riksdagen. Verksamheten har under året löpt på enligt plan.

Tabell 12 Antal originalsidor i riksdagstrycket

	2023	2022	2021
Propositioner	22 300	36 000	24 300
Motioner	10 200	11 000	20 100
Betänkanden	18 500	25 400	20 300
Protokoll	10 500	10 600	12 700
Framställningar och redogörelser	900	2 400	1 500
Totalt	62 400	85 400	78 900

Antalet originaltrycksidor är ett mått på hur stor textmängd som producerats i beslutsprocessens olika dokument. Det är de politiska förslagen som styr variationerna i utfallet från år till år.

Internationell verksamhet

Förvaltningen bistår riksdagens talman, vice talmän och ledamöter vid planering, genomförande och uppföljning av internationella besök och resor. Det gäller också vid deltagande i internationella parlamentariska församlingar och i samband med ledamöternas uppdrag som valobservatörer i andra länder.

I riksdagens verksamhet ingår ett omfattande internationellt besöksutbyte. Det svenska EU-ordförandeskapet under första halvåret innebar ett stort antal besök till riksdagen; värdskapet för de konferenser som riksdagen anordnade under våren fortgick parallellt med den ordinarie verksamheten. Det allvarliga säkerhetspolitiska läget har återspeglats i såväl inkommande som utgående besök och i de interparlamentariska församlingarnas verksamhet. Intensiteten i den internationella verksamheten har varit hög och inneburit utmaningar sett både till mängden aktiviteter och till komplexiteten i frågorna. (Se även avsnittet Utvecklingsarbete inom uppdragsområde A.)

Talmansresor är en viktig del av riksdagens internationella besöksutbyte. Under 2023 har det genomförts tio utgående talmansresor till sju länder, inräknat talmanspresidiets deltagande i internationella konferenser och det demokratifrämjande samarbetet med Nordmakedonien. Av talmansresorna har tre varit officiella talmansresor, till Finland, Tjeckien och till Tyskland. Det kan jämföras med 2022 när femton talmansresor till tretton länder genomfördes och 2021 när nio talmansresor till åtta länder genomfördes. Under 2023 har två digitala talmansmöten genomförts med två länder. Utöver det har ett nordiskt talmansmöte genomförts digitalt. För första gången arrangerades ett talmansmöte i Natokretsen på initiativ av Litauens talman; mötet ägde rum i Vilnius i juni. Det andra mötet för det parlamentariska nätverket till Krimplattformen ägde rum i Prag i oktober.

Många av de internationella åtagandena för riksdagens ledamöter rymms inom ramen för de interparlamentariska församlingarna. Sammanlagt ingår ett hundratal riksdagsledamöter i riksdagens delegationer till de interparlamentariska församlingarna. Förvaltningen ansvarar för sekretariatsstödet till riksdag-

gens delegationer till Nordiska rådet, Europarådets parlamentariska församling, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europas (OSSE) parlamentariska församling, Interparlamentariska unionen, Natos parlamentariska församling, den parlamentariska Östersjökonferensen och den arktiska parlamentarikerkonferensen (se tabell nedan). Vidare biträder förvaltningen riksdagsledamöterna i den parlamentariska Barentskonferensen samt vid en rad andra internationella möten och konferenser. I enlighet med beslut 2018 och 2022 utses tills vidare ingen delegation till den parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet. Verksamheten vid de interparlamentariska församlingarna har under året ökat i intensitet och svenska ledamöter har fortsatt att ta på sig ledande roller. I och med Sveriges status som inbjuden till Nato bjuds den svenska delegationen till Natos parlamentariska församling in till samtliga möten inom ramen för församlingens verksamhet, vilket har ökat delegationens aktivitet.

Förvaltningen har bistått ledamöter vid deras deltagande i valobservationer. Under 2023 har 34 svenska riksdagsledamöter deltagit i åtta valobservationer i följande länder: Kazakstan, Montenegro, Turkiet, Polen samt Serbien. Ledamöterna har deltagit i valobservationerna inom ramen för OSSE:s parlamentariska församling och Europarådets parlamentariska församling. Huvuddelen av kostnaderna för deltagandet i valobservationerna har belastat OSSE-delegationens budget.

Riksdagen har under 2023 fortsatt att genomföra det bilaterala demokrati-främjande samarbetet med parlamentet i Nordmakedonien som riksdagsstyrelsen beslutat om. Syftet är att stärka demokratiska institutioner och förmedla demokratiska värden. Arbetet leds av en styrgrupp inom riksdagen och motsvarande i Nordmakedoniens parlament. Under 2023 har den svenska styrgruppen gjort två arbetsbesök i Skopje, i februari och oktober, under ledning av förste och tredje vice talmannen. Styrgruppen från Nordmakedoniens parlament besökte riksdagen i maj. Samarbetet med Nordmakedoniens parlament avses att avslutas under 2024. Förvaltningen bistår med sekretariatsstöd till den utsedda styrgruppen.

Riksdagen har under de senaste valperioderna deltagit med tre delegationer per år som följt verksamheten vid FN i New York. Under 2023 har riksdagen sedvanligt deltagit med delegationer vid FN:s kvinnoforum och urfolksforum på våren och högnivåveckan på hösten. Förvaltningen bistår delegationerna med förberedelser och på plats.

Förvaltningen bistår talmannen, de vice talmännen och delegationerna till de interparlamentariska församlingarna med att planera och genomföra seminarier och konferenser. Bland annat arrangerades ett seminarium för att uppmärksamma Europadagen den 9 maj, Natoförsamlingens 104:e Rose-Roth-seminarium i oktober samt ett seminarium med mottagarna av Nobels fredspris i december. Nordens dag den 23 mars uppmärksammades för andra gången i riksdagen.

Vid OSSE:s parlamentariska församlings möte i juli 2023 avslutades det svenska ordförandeskapet för församlingen. Förvaltningen har bistått med

särskilt stöd till den svenska OSSE-ordföranden. Ordföranden leder de stadgenliga mötena och representerar församlingen vid möten inom OSSE på regeringsnivå och vid andra relevanta internationella organisationer. Utöver detta har ordföranden genomfört ett antal besök och möten i OSSE-regionen.

Tabell 13 De interparlamentariska församlingarnas sessioner och möten samt medel utbetalda av Riksdagsförvaltningen

Belopp anges i tkr

Interparlamentarisk församling	Delegation	Antal sessioner och möten (varav digitala)	Kostnader	Utbetalt bidrag¹⁸
Nordiska rådet	20 ord. 20 suppl.	1 session 1 temasession 19 möten (2)	2 418	18 233
Europarådets parlamentariska församling	6 ord. 6 suppl.	4 sessioner 18 möten 3 valobservation	1 605	–
OSSE:s parlamentariska församling	8 ord. 8 suppl.	1 vintermöte 1 session 1 höstmöte 12 möten (1) 5 valobservationer	2 382	1 565
Interparlamentariska unionen	5 ord.	Vår- och höstsaml. 17 möten (9)	1 226	1 435
Natos parlamentariska församling	5 ord. 5 suppl.	Vår- och höstsession Transatlantic Forum 10 möten	850	–
Presidentskap OSSE	1 ord.	14 möten	514	–
Den arktiska parlamentarikerkonferensen (CPAR)	5 ord.	5 möten	213	–
Den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC)	5 ord.	1 Östersjökonferens 7 möten	163	–
Cosacsekretariatet ¹⁹			–	31
Övrigt				
Barentskonferensen		1 möte		
Det parlamentariska partnerskapet Asien–Europa		0 möten	–	
Summa 2023			9 448	21 264
Summa 2022			8 569	18 297
Summa 2021			2 925	17 051

¹⁸ Fördelningsnyckeln för bidragsutbetalningarna till Nordiska rådet, OSSE:s parlamentariska församling och Interparlamentariska unionen beräknas med stöd av ländernas bruttonationalinkomst (BNI). För Europarådet och Natos parlamentariska församlingar ges inget bidrag från Riksdagsförvaltningen.

¹⁹ Finansieringen av Cosacs sekretariat enligt beslut i riksdagsstyrelsen den 23 september 2009 (dnr 049-22-2009/10).

Besöken av talmän, stats- och regeringschefer, ministrar, parlamentariker och representanter från internationella organisationer är en stor del av den internationella verksamheten. Under året har bland annat fem officiella talmansbesök till riksdagen genomförts samt ett talmansmöte med de åtta talmännen i den nordisk-baltiska kretsen. Förvaltningen arbetar med att planera, koordinera, genomföra och följa upp den internationella besöksverksamheten.

Tabell 14 Internationella besök i riksdagen som hanteras av riksdagens internationella kansli

	2023	2022	2021
Antal besök	58	54	31
Antal länder	37	30	18
Antal besökare (ca)	554	607	381

Beredskap

Riksdagsförvaltningen arbetar för att säkerställa ett väl avvägt stöd för att upprätthålla den parlamentariska processen vid incidenter och i kris samt i krig och krigsfara. I det långsiktiga arbetet är förvaltningens färdplan för utveckling av beredskapen samt förvaltningens beredskapsplan centrala dokument. (Se vidare avsnittet Utvecklingsarbete inom uppdragsområde A.)

Under året har annars den säkerhetspolitiska utvecklingen och höjningen av terrorhotnivån präglat förvaltningens beredskapsarbete. Förvaltningen har noggrant följt händelseutvecklingen och hur den kan påverka Riksdagsförvaltningen och den parlamentariska processen. Utifrån lägesbilden har förvaltningen vidtagit en rad åtgärder för att förstärka förvaltningens och riksdagens säkerhet och beredskap. Det har även gjorts flera informationsinsatser med anledning av säkerhetsläget. De har riktat sig både till ledamöter och till förvaltningens tjänstemän.

Utvecklingsarbete inom uppdragsområde A

Här redovisas resultatet av det utvecklingsarbete som ingår i verksamhetsplanen för 2023. Aktiviteterna syftar till att nå förväntat resultat senast 2026.

Förväntat resultat 2026: En utbildad och övad beredskapsorganisation för att säkerställa stödet till den parlamentariska processen vid incidenter och i kris, krig och krigsfara

Förvaltningen har fortsatt att genomföra Riksdagsförvaltningens färdplan för utveckling av beredskap för kriser, krig och krigsfara. Arbetet har gått enligt plan och under året bland annat resulterat i ett beslut om Riksdagsförvaltningens beredskapsplan. Beredskapsplanen fungerar som inriktning för det fortsatta verksamhetsspecifika arbete som nu har tagit vid. Under året har förvaltningen också fastställt en beredskapsplan för pandemi och förvaltningens ledningsgrupp har genomfört en övning för att testa planen.

Förvaltningen har också fortsatt att stödja riksdagens och krigsdelegationens beredskapsarbete. Hösten 2023 hölls för första gången, på uppdrag av krigsdelegationens presidium, ett informationstillfälle för alla riksdagsledamöter om riksdagens roll i krig och krigsfara och om det säkerhetspolitiska läget.

En rapport om konstitutionella frågor kring riksdagens roll och uppgifter i krig och krigsfara slutredovisades för riksdagsdirektören i april.

Förvaltningen har genomfört utbildningar och seminarieövningar inom ramen för kontinuitetsarbetet samt en övning i fråga om säkerhetsincidenter vid utskottens och EU-nämndens offentliga sammanträden. Förvaltningen har även genomfört en motsvarande övning med ordförandena i utskotten och EU-nämnden. Förmågan att hantera olika typer av säkerhetsincidenter i samband med ett offentligt sammanträde har därmed stärkts, och medarbetarnas kunskaper har ökat om utskottsavdelningens arbete med att säkerställa sin mest kritiska verksamhet.

Motsvarande övning för säkerhetsincidenter och teknikincidenter i samband med kammarsammanträden genomförs kontinuerligt i kammaren. I förvaltningen har det också genomförts utbildningar i stabsarbete, krishantering och kriskommunikation.

Resultatet från projektet Kammarsammanträde inom stängda dörrar har tagits om hand genom en planerad aktivitet i verksamhetsplanen för 2024. Målet är att skapa förutsättningar för teknik för sammanträden inom stängda dörrar.

Förväntat resultat 2026: En digitaliserad dokumenthantering i den parlamentariska processen

Det utvecklingsarbete som planerades för 2023 har delvis kunnat genomföras. I en förstudie, Tillgängliggörande av propositioner, skrivelser, framställningar och redogörelser digitalt, har förvaltningen under året tagit fram krav och förslag på hur ett projekt kan genomföras för att utveckla en digital lösning för delning av propositioner, skrivelser, framställningar och redogörelser. Förstudien har blivit förlängd till början av 2024. Anledningen till förseningen är att det för digitalisering av delningsprocessen finns flera komplexa beroenden, bland annat till Regeringskansliet, som kräver fortsatt arbete.

Den andra delen av det planerade utvecklingsarbetet, att ta fram krav för att digitalisera inlämning och mottagande av propositioner, skrivelser, framställningar och redogörelser, har inte kunnat genomföras. Anledningen är att Regeringskansliets arbete med digital inlämning av propositioner och skrivelser har skjutits upp på obestämd tid. För att inte riskera att olika lösningar tas fram bör framtagandet av krav för framställningar och redogörelser invänta lösningen för propositioner och skrivelser. Möjligheten att genomföra utvecklingsarbetet är beroende av att Regeringskansliet fortsätter med sitt arbete med digital inlämning av propositioner och skrivelser.

Förväntat resultat 2026: Rixsystemen, som stöder arbetet i den parlamentariska processen, är stabila och har löpande utvecklats och förbättrats

Utvecklingsarbetet i Rixsystemen rör både kammaren och utskotten. Förvaltningen gör en kravanalys samt utvecklar och genomför förändringar i protokollsmallen för kammarens protokoll. Detta arbete har pågått enligt plan. De delar som rör utskotten är delvis försenade. Arbetet med att ta fram ett systemstöd för planeringen av utskottens verksamhet är inne i slutskedet och kommer att vara klart i början av 2024. Arbetet med att ta fram ett systemstöd för Laglistan har inte hunnit påbörjas utan kommer att genomföras 2024.

Förväntat resultat 2026: Förberedelserna för att ta fram ett nytt kammarssystem är klara

Utvecklingsarbetet på detta område har ändrat inriktning eftersom det i det inledande skedet av arbetet konstaterades att inget nytt kammarssystem behöver utvecklas. I stället kommer kammarssystemet att moderniseras. Riksdagsdirektören beslutade i juni om ett uppdragsdirektiv med mål att ta fram en långsiktig strategi och plan för teknisk modernisering av kammarssystemet för att säkra stabil drift. Genomförandet av åtgärder beräknas påbörjas 2024 och pågå till 2027.

Förväntat resultat 2026: Enklare för ledamöter att arbeta i olika utskott eftersom de där möter liknande arbetsformer

Utvecklingsarbetet har under 2023 gått enligt plan. Förvaltningen har bistått i ordförandekonferensens arbete med att utifrån framtagna dokument gå igenom och diskutera utskottens och EU-nämndens arbetsformer. Under året har hanteringen av EU-frågor, utskottens ärendeberedning, arbetet med uppföljning och utvärdering samt forsknings- och framtidsfrågor gått igenom. Förvaltningen har också bistått i ledarskapsutvecklingsprogrammet för ordförandena i utskotten och EU-nämnden.

Förväntat resultat 2026: Förvaltningens stöd till riksdagens internationella arbete är enhetligt

Under 2023 har insatserna fokuserat på att följa upp och fortsätta utveckla rutiner och arbetsformer inom riksdagens internationella kansli för att möta utmaningarna i den internationella verksamheten. Arbetet går enligt plan. Det handlar bland annat om att komma fram till principer, inriktning, omfattning och ramar för valperioden i fråga om talmannens inkommande besök, utgående resor och ambassadkontakter. Syftet är att underlätta prioriteringar vid beslut om aktiviteter samt att omfattningen av aktiviteter ska rymmas inom existerande resurser. Vidare har förvaltningen sammanställt regelverk, föreskrifter och praxis som hänför sig till stödet till de interparlamentariska delegationernas verksamhet.

Förväntat resultat 2026: Utskottens och EU-nämndens sessionssalar samt lokaler för offentliga utfrågningar är väl fungerande för externa deltagares medverkan på distans

Utvecklingsarbetet har genomförts enligt plan. Den telefonmötestjänst som EU-nämnden behöver har levererats och möjligheterna att visa digitala presentationer från sessionssalarna när externa deltagare deltar digitalt har förbättrats.

Förväntat resultat 2026: Plattformen Notes är avvecklad och alla applikationer är ersatta i enlighet med avvecklingspolicyn

Under 2023 har fokus varit att införa ett nytt system för att hantera ledamöternas anmälningar till det ekonomiska registret. Arbetet har genomförts enligt plan och ett nytt system sattes i drift i september och har fungerat väl.

Förväntat resultat 2026: Riksdagens del av Sveriges ordförandeskap i EU är väl genomförd

Under Sveriges ordförandeskap i Europeiska unionens råd den 1 januari–30 juni 2023 ansvarade riksdagen för den parlamentariska dimensionen av det svenska EU-ordförandeskapet. Riksdagsförvaltningens uppgift var att stödja genomförandet, vilket innebar ett omfattande arbete där stora delar av förvaltningen bidrog med insatser. I egenskap av ordförandeparlament i det interparlamentariska samarbetet inom EU anordnade riksdagen totalt åtta konferenser, på egen hand och i vissa fall tillsammans med Europaparlamentet. Detta omfattade dels de institutionaliserade konferenser som riksdagen förväntades anordna i egenskap av ordförandeparlament, dels tre tematiska konferenser som riksdagen valde att anordna på eget initiativ och ämne. Sex av konferenserna ägde rum i riksdagens lokaler i Stockholm, en av dem arrangerades i Bryssel tillsammans med Europaparlamentet och en genomfördes digitalt. Riksdagen ingick även i ordförandetrojkan under perioden den 1 juli 2022–31 december 2023.

Genomförandet av den parlamentariska dimensionen av det svenska EU-ordförandeskapet har tagits emot väl. Såväl ledamöter som tjänstemän har fått positiv återkoppling, både i samband med möten och konferenser och i efterhand. Syftet med konferenserna har varit att sammanföra ledamöter från EU-ländernas nationella parlament och Europaparlamentet, för att diskutera frågor av gemensamt europeiskt och parlamentariskt intresse. Önskemål från riksdagsledamöterna har varit att försöka få dynamiska debatter och samtal samt möjligheter till nätverkande och erfarenhetsutbyte. Efter avslutat ordförandeskap har presidierna i berörda utskott och EU-nämnden samt JPSG-delegationen²⁰ tillfrågats om huruvida det avsedda syftet uppnåtts, och svaren har varit genomgående positiva. Från ett ledamotsperspektiv ansågs konferenserna mycket lyckade. Aktuella och viktiga frågor stod på dagordningen, och

²⁰ Joint Parliamentary Scrutiny Group (JPSG) är den gemensamma parlamentariska kontrollgruppen för Europol (EU:s polisbyrå).

upplägget gav utrymme för både formella och informella samtal i olika sammanhang.

3.2 Ledamöter och partikanslier – uppdragsområde B

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom område B är att svara för ett väl fungerande stöd och service till ledamöterna och partikanslierna. I uppdraget ingår att ge ledamöterna tillgång till bland annat utredningstjänster, intranät, bibliotek och arbetsrum. Förvaltningen hanterar och betalar också ut arvoden, resekostnadsersättningar, traktamenten och pensioner samt stöd till partigrupperna. Även säkerhetsfrågor ingår i uppdragsområdet.

Tabell 15 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde B

Belopp anges i tkr

Uppdragsområde B	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	898 460	852 710	786 567
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1 099	1 020	920
Summa intäkter	899 558	853 730	787 487
Kostnader	-1 238 806	-1 274 181	-913 691
Verksamhetsutfall	-339 248	-420 451	-126 204
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	510 490	517 475	504 339
Transfereringar	-510 490	-517 475	-504 339
Totalt (årets kapitalförändring)	-339 248	-420 451	-126 204

Kostnaderna har minskat totalt sett jämfört med 2022, vilket beror på minskade avsättningar för ledamöters avgångsförmåner och pensioner, vilket påverkar verksamhetsutfallet och årets kapitalförändring.

Intäkter av anslag har ökat jämfört med 2022 och därmed har andra kostnader inom uppdragsområdet ökat. Detta beror främst på utbetalda avgångsförmåner (en kostnad som ökar efter valåret), utbetalda pensioner, resor och löner till anställda.

Att transfereringarna har minskat beror på återbetalt partistöd för valperioden 2018–2022 samt övergångseffekter efter valet 2022.

Riksdagsledamöternas ekonomiska ersättningar

Riksdagsförvaltningen hanterar riksdagsledamöternas ekonomiska ersättningar, till exempel arvoden, traktamenten, resekostnadsersättningar och avgångsförmåner (inkomstgaranti och ekonomiskt omställningsstöd). Stödet innebär även att ge ledamöterna en introduktion i regelverket. Pensioner, det vill säga ålderspension, efterlevandepension och sjukpension, administreras på

förvaltningens uppdrag av Statens tjänstepensionsverk. Verket sköter även utbetalningarna av avgångsförmåner.

Utbetalningarna av avgångsförmåner varierar under en valperiod. Generellt sett är utbetalningarna som högst året efter ett valår för att därefter sjunka fram till nästa riksdagsval i takt med att utbetalningar av ett- och tvååriga inkomstgarantier och ekonomiskt omställningsstöd upphör.

Resandet är tillbaka på samma nivåer som före covid-19-pandemin. I slutet av 2023 lanserade Riksdagsförvaltningens upphandlade resebyrå en möjlighet till självbokning av inrikes resor.

Omställningsstöd för övergång till yrkesverksamhet

Ledamöter och ersättare som lämnar riksdagen före 66 års ålder har rätt till omställningsstöd för övergång till yrkesverksamhet. Omställningsstödet motsvarar det stöd som erbjuds genom trygghetsavtalen på arbetsmarknaden, bland annat genom Trygghetsrådet och Trygghetsstiftelsen. Riksdagsförvaltningen har upphandlat tjänsten. Stödet kan bestå av både rådgivningsinsatser och kompetensutveckling. Kostnaden för åtgärderna får sammanlagt inte överstiga 50 000 kronor per person.

Under 2023 har 33 tidigare ledamöter avropat omställningsstöd i form av rådgivningsinsatser eller kompletterande utbildning.

Stöd till partigrupper

Riksdagspartierna får stöd till partigruppernas och ledamöternas arbete i riksdagen genom Riksdagsförvaltningens anslag. Stödet betalas ut i form av basstöd (grundbelopp och tilläggsbelopp), stöd till ledamöternas politiska sekreterare, stöd till ledamöternas resor utomlands och stöd till språkutbildning.

En partigrupp som företräder regeringen har rätt till ett grundbelopp. Övriga partigrupper har rätt till två grundbelopp. Tilläggsbeloppet är 57 000 kronor per ledamot och år. Stödet till politiska sekreterare ska motsvara kostnaderna för en politisk sekreterare per ledamot. Beloppet 68 300 kronor per politisk sekreterare och månad ligger till grund för beräkningen 2023. Stödet till resor utomlands är 5 000 kronor per år och ledamot för de första 20 riksdagsplatserna och 2 500 kronor för riksdagsplatser utöver dessa. Partigruppen får dessutom 2 500 kronor per år och ledamot för resor inom EES samt 2 000 kronor per ledamot och år för språkutbildning under de två första åren efter ett ordinarie val.

Tabell 16 Stödet till partigrupperna*Belopp anges i tkr*

Parti	Grund- belopp	Tilläggs- belopp	Stöd till politiska sekreterare	EES- resor	Rese- bidrag	Språk- utbildning	Totalt
S	3 400	6 099	87 697	268	317	214	97 995
M	1 417	3 876	55 785	170	220	136	61 604
SD	3 400	4 161	59 421	181	233	145	67 541
C	3 400	1 517	20 111	60	110	48	25 246
V	3 400	1 454	19 843	60	110	48	24 915
KD	1 417	1 083	15 751	47	95	38	18 431
L	1 417	912	13 363	40	80	32	15 844
MP	3 400	1 026	14 753	45	90	36	19 350
Totalt							
2023	21 251	20 128	286 724	871	1 255	697	330 926
2022	25 925	20 131	285 242	869	1 261	174	333 602
2021	23 800	19 893	274 605	868	1 263	0	320 429

Säkerhetsarbetet

Riksdagsförvaltningen följer löpande utvecklingen av säkerhetsläget och analyserar hur det kan påverka riksdagen och förvaltningen och om ytterligare åtgärder behöver vidtas. Analyserna utgår från vad som är skyddsvärt, vad som hotar det skyddsvärda och vilka sårbarheter som finns i skyddet. Syftet är att de säkerhetsåtgärder som vidtas ska vara rätt dimensionerade. I arbetet samverkar förvaltningen både internt med partikanslierna och med andra, till exempel Säkerhetspolisen, Polismyndigheten, Regeringskansliet, Kungliga Hovstaterna, Försvarsmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och länsstyrelserna.

I samband med att Säkerhetspolisen höjde terrorhotnivån i augusti gjorde förvaltningen vissa justeringar av säkerhetsrutinerna.

Under året har förvaltningen också färdigställt säkerhetsprogram för riksdagens fastigheter, med särskild inriktning på fastighetsprojektet Cephalus. Säkerhetsprogrammen innehåller krav på utförande och placering av vissa funktioner utifrån ett säkerhetsperspektiv.

Från årets början och fram till den 20 december 2023 genomfördes 1 272 registerkontroller (motsvarande siffra var 1 133 registerkontroller 2022 och 1 298 registerkontroller 2021).

Informationssäkerhet

I samband med förändringar i förvaltningens it-miljö görs analyser för att identifiera skyddsvärden och tekniska säkerhetsgranskningar för att identifiera sårbarheter. Under året har förvaltningen genomfört tolv tekniska säkerhets-

granskningar, tre kravställningar utifrån styrdokumentet Säker it och nio informationsklassificeringar av it-system. Under året har också tre särskilda säkerhetsskyddsbedömningar i fråga om informationsteknik genomförts.

Tabell 17 Informationssäkerhet – tekniska säkerhetsgranskningar

	2023	2022	2021
Tekniska säkerhetsgranskningar	12	10	12

Utredningstjänster

Förvaltningen (riksdagens utredningstjänst) gör utredningar på uppdrag av framför allt ledamöter och partikanslier.

Rapporter från riksdagens utredningstjänst omfattas av uppdragssekretess. Det betyder att rapporterna blir offentliga endast om uppdragsgivaren hänvisar till utredningen i ett offentligt sammanhang.

Tabell 18 Fördelningen av inkomna utredningsuppdrag, antal och procent

Uppdragsgivare	2023		2022		2021	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ledamöter	446	28	275	20,4	408	25,0
Partikanslier	754	47,3	731	54,2	881	53,9
Utskott ²¹	2	0,1	13	1,0	0	0,0
Övriga förvaltningen	19	1,2	9	0,7	11	0,7
Utländska parlament ²²	334	21,0	305	22,6	318	19,4
Övriga ²³	39	2,4	16	1,2	16	1,0
Totalt	1 594	100	1 349	100	1 634	100

Under 2023 har det kommit in 1 594 uppdrag till riksdagens utredningstjänst. Det är en ökning jämfört med 2022 (1 349 uppdrag) och ungefär samma antal som 2021 (1 634 uppdrag). Under 2023 har knappt hälften av uppdragen kommit från partikanslierna och drygt en fjärdedel från enskilda ledamöter. Cirka en femtedel av uppdragen har kommit från utländska parlament.

Faktaunderlag och utredningstjänster fortsätter att levereras i tid och med god kvalitet. En övervägande del av utredningstjänstens utredningar (91 procent) levererades inom den tid som uppdragsgivaren önskat (jämfört med 88 procent 2022 och 91 procent 2021). I de fall förvaltningen inte kan leverera i tid beror det ibland på att önskad tidsram inte varit anpassad efter uppdragets omfattning. En annan orsak är att förvaltningen inte fått statistiska underlag eller andra underlag i tid från externa leverantörer.

²¹ Inklusivt EU-nämnden.

²² Nationella parlament, delstatsparlament, kansliet vid Europeiskt centrum för parlamentarisk forskning och dokumentation (CERPD) och Europarådets parlamentariska församling (PACE).

²³ Med övriga menas ECPRD Summary Reports, Riksdagens arvodesnämnd med flera.

Av de 1 200 uppdrag som kommit in från riksdagsledamöter och partikansli-
er 2023 hade 72 offentliggjorts den 31 december. Det kan jämföras med 79
av 1 006 uppdrag 2022, respektive 163 av 1 289 uppdrag 2021.

Förvaltningen följer upp alla tidsplaner med respektive uppdragsgivare och
kvaliteten i leveranserna genom dialog med partikanslier. Under året har verk-
samhetsutveckling skett inom områdena uppdragsgivarkontakter, kvalitet,
kompetens och kommunikation.

Bibliotekstjänster

På uppdrag av riksdagsledamöter, partikanslier och anställda gör Riksdagsbib-
lioteket informationssökningar och tar fram faktaunderlag. Riksdagsbiblio-
teket ger alla med arbetsplats i riksdagens lokaler tillgång till en nyhets- och
mediebevakningstjänst, Nyhetsportalen, med möjlighet till individuellt anpas-
sad bevakning. Ett av Riksdagsbibliotekets uppdrag är att utbilda ledamöter
och förvaltningens medarbetare i att använda bibliotekets tjänster.

Antalet uppdrag som gällt informationssökningar har varit större under
2023 än de senaste åren. Uppdragen från utskottskanslierna har ökat, främst
på grund av att efterfrågan på underlag inför resor har ökat i större utsträckning
än under pandemiåren. Även antalet uppdrag från utvärderings- och forsk-
ningssekretariatet har blivit större. Dessa uppdrag tillhör generellt en kategori
med mer omfattande informationssökningar, som ibland sträcker sig över en
längre tid.

Andelen ledamöter som använde tjänsten Nyhetsportalen har under 2023
fortsatt varit mycket hög; ungefär 81 procent av ledamöterna hade aktiverat en
bevakningsprofil 2023 (2022: 76 procent, 2021: 79 procent).

I förhållande till valåret 2022 har antalet nyhetsbevakningsuppdrag minskat
med 46 procent. Under valår är det en stor omsättning av ledamöter och an-
ställda på partikanslierna vilket genererar fler nyhetsbevakningsuppdrag än
övriga år under en valperiod.

Bibliotekets interna utbildningar för ledamöter, partikanslier och anställda
i förvaltningen har haft fler deltagare 2023 än 2022. I och med det svenska
ordförandeskapet i EU under våren 2023 genomfördes kursen Bevaka EU.
Denna kurs var den av bibliotekets interna utbildningar som hade flest delta-
gare. Under 2023 har 33 utbildningstillfällen genomförts med totalt 194 delta-
gare.

Tabell 19 Antal uppdrag – informationssökningar

	2023	2022	2021
Uppdrag	246	151	189

Intranätet

Intranätet ska vara ett effektivt arbetsverktyg för ledamöter, partikanslier, che-
fer och medarbetare i Riksdagsförvaltningen. Intranätet tillhandahåller tjäns-
ter, nyheter och innehåll som anpassas för olika målgrupper.

Intranätet har fungerat stabilt under året. Under våren lyftes det svenska ordförandeskapet i EU fram genom en sida på Intranätet med samlad information riktad till interna målgrupper. Sidan innehöll bland annat information om konferenserna, praktiskt stöd för de som arbetade med ordförandeskapet, information om riksdagens roll och hur organisationen kring ordförandeskapet såg ut. Under året har sidan besökts 2 167 gånger. Utöver det publicerades det 13 nyhetsartiklar på Intranätet relaterade till ordförandeskapet.

Antalet besök på Intranätet fortsätter att öka. Under 2023 har Intranätet haft 563 843 besök, vilket är en ökning med 14 procent jämfört med 2022 (493 297 besök 2022, 405 581 besök 2021). Samtliga målgrupper besöker Intranätet i högre utsträckning. Ledamöters besök har ökat med 11 procent jämfört med 2022, partikansliers med 27 procent och Riksdagsförvaltningens med 13 procent.

Intranätet har haft ett snitt på 46 987 besök i månaden, vilket är en ökning med 14 procent jämfört med 2022 (41 108 besök). Cirka 15 procent av besöken har skett via smarttelefon eller pekplatta.

Servicecenter

Beställningar, felanmälningar och förfrågningar från ledamöter, partikanslier och anställda inom Riksdagsförvaltningen lämnas till förvaltningens servicecenter.

Antalet inkomna fastighetsärenden har minskat med 174 stycken jämfört med föregående år. Minskningen är mindre än förväntat med anledning av föregående års ökade ärendemängd som var en följd av valet samt inflyttningen och etableringen i ledamotshuset.

Under 2023 har det kommit in 4 293 fastighetsrelaterade ärenden, vilket kan jämföras med 4 467 ärenden föregående år och 2 987 ärenden under 2021.

Uppföljningen av inkommande felanmälningar och beställningar som rör övernattningsbostäderna har inte fungerat helt tillfredsställande under året. Vissa ärenden har kommit in via andra kanaler än servicecenter. En ny rutin har därför införts där förvaltningen veckovis ser över och följer anmälningarna och beställningarna. Förvaltningen har också informerat om och följt upp frågorna på ledamotsrådet och riksdagsdirektörens möten med partikanslicheferna.

I övrigt har arbetet genomförts i enlighet med uppdrag och planering.

Ledamotsundersökning 2023

Riksdagsförvaltningen genomförde under sommaren 2023 en enkätundersökning bland riksdagens ledamöter för att få synpunkter på det stöd och den service som förvaltningen ska ge. Undersökningen var en bred uppföljning som omfattade flera delar av förvaltningens uppdrag, bland annat kunskapsstöd, it-relaterat stöd, stöd kring arbetsrum och övernattningsbostäder samt stödet i utskottsarbetet. Frågorna utformades i samråd med ledamotsrådet.

Det var 229 ledamöter, det vill säga 66 procent, som svarade på enkäten. Resultatet av undersökningen visade att de allra flesta ledamöter trivs med sitt uppdrag och att majoriteten är nöjd med Riksdagsförvaltningen som helhet. Överlag fick förvaltningens medarbetare goda omdömen för sin professionalism och service.

Men många ledamöter upplevde att stödet från förvaltningen och även från partiernas riksdagskanslier försämrats över tid. Ett ökat ledamotsfokus från förvaltningen efterlystes, där prioriteringar och stöd tydligare ska göras med ledamöternas och riksdagens bästa för ögonen.

Några utvecklingsområden och brister som framhölls särskilt var bristande kvalitet på internetuppkopplingen och möbleringen i övernattningsbostäderna. Av undersökningen framkom också att ledamöterna upplever att den administrativa belastningen har ökat.

Förvaltningen har analyserat enkätens resultat och tagit fram ett förslag till omhändertagande. En handlingsplan för åtgärder som ska genomföras med anledning av resultatet kommer att följas upp kontinuerligt med bland annat ledamotsrådet.

Utvecklingsarbete inom uppdragsområde B

Här redovisas resultatet av det utvecklingsarbete som ingår i verksamhetsplanen för 2023. Aktiviteterna syftar till att nå förväntat resultat senast 2026.

Förväntat resultat 2026: Ändamålsenliga samarbetsformer för Riksdagsförvaltningen, ledamöter och partikanslier

Under året har en inventering av samverkansformer mellan Riksdagsförvaltningen och partikanslierna sammanställts. En utvärdering av formerna för riksdagsdirektörens möten med partikanslicheferna har också genomförts. Kretsen har bland annat diskuterat förslag till teman för fortsatt erfarenhetsutbyte mellan förvaltningen och partikanslierna. Vidare har separata introduktionsmöten genomförts för nya partikanslichefer som tillträtt under året. Utvecklingsarbetet går enligt plan.

År 2023 har det även genomförts en enkät bland riksdagens ledamöter om Riksdagsförvaltningens stöd, se avsnittet Ledamotsundersökning 2023 ovan.

Förväntat resultat 2026: Tillgängliga, enhetliga och digitaliserade blanketter för ledamöter

Arbetet med att digitalisera vissa blanketter för ledamöterna har pågått under året. Det har dock tagit något längre tid än planerat både att fastställa prioriteringsordningen mellan de blanketter som ska digitaliseras och att få de nya digitala blanketterna på plats. Bedömningen är att arbetet nu löper på.

Förväntat resultat 2026: Förutsättningar att hantera alla typer av säkerhetsskyddsklassificerad information på ett enkelt och säkert sätt

Flera så kallade säkra lokaler i riksdagen har iordningställt under året och används flitigt. Några av lokalerna ska kompletteras med teknisk utrustning och ljudabsorbenter. Förvaltningen har arbetat med att ta fram rutiner för användningen, men dessa är ännu inte beslutade. Stödfunktionen Meddelandecentralen är färdigställd, men arbetsuppgifter och rutiner ska fortfarande formaliseras.

I utvecklingsarbetet för 2023 ingår också att driftsätta ett säkerhetsskyddsklassificerat nät och etablera en drifts- och förvaltningsorganisation. Arbetet är genomfört och två it-miljöer har driftsatts under 2023.

Förväntat resultat 2026: Reducerade sårbarheter genom stärkt säkerhetsskydd

Utvecklingsarbetet har pågått under 2023 men har blivit något försenat. I december 2022 fastställdes Riksdagsförvaltningens säkerhetsskyddsanalys. Under 2023 har förvaltningen reviderat säkerhetsskyddsplanen utifrån analysen. Planen skulle ha fastställts under 2023 men kommer att fastställas i början av 2024. Parallellt har åtgärder vidtagits för att reducera sårbarheter i säkerhetsskyddet.

Under året har förvaltningen också arbetat fram rutiner för granskning av säkerhetsskyddet. Rutinerna ska testas, utvärderas och därefter formaliseras.

Förväntat resultat 2026: En stärkt säkerhetskultur

Riksdagsförvaltningen arbetar på flera sätt för att stärka säkerhetskulturen, och utvecklingsarbetet går enligt plan. Under året har bland annat en kommunikationsplan och kommunikationsaktiviteter tagits fram. Det övergripande målet är att var och en ska förstå sin egen roll, ta ansvar och agera för en öppen och säker riksdag.

Utbildningar och övningar är viktiga för att stärka säkerhetskulturen. Under året har förvaltningen satsat på att samordna och utveckla planeringen av och innehållet i utbildningar och övningar för olika målgrupper inom olika områden (grundläggande säkerhet, beredskap, informationssäkerhet, säkerhetsskydd och brandskydd). Både standardutbildningar och anpassade utbildningstillfällen har genomförts, och digitala utbildningar har setts över. Förvaltningen har även genomfört utbildningar i hjärt-lungräddning och sjukvård.

En plan för utrymningsövningar har tagits fram och en fullskalig utrymningsövning har genomförts under året. Därtill har flera släckövningar och utbildningstillfällen i att använda handbrandsläckare och släcka brand i kläder genomförts.

Förväntat resultat 2026: En stärkt förmåga inom teknisk detektering, operativt säkerhetsarbete i hela hotskalan samt ledning vid särskilda händelser

Flera aktiviteter har pågått under året inom detta område och arbetet har i stort skett enligt plan. Förvaltningen har genomfört en förstudie om kraven på förvaltningens säkerhetssystem. Förstudien kommer att ligga till grund för ett projekt som framför allt syftar till att stärka förvaltningens förmåga inom teknisk detektering. Därtill har exempelvis utrustningen för kamerabevakning uppdaterats och förutsättningarna för Rakelkommunikation förbättrats.

Riksdagsförvaltningen har under 2023 fått auktorisation av länsstyrelsen för utbildning av skyddsvakter, och en första fortbildning har genomförts.

Förvaltningen har deltagit i samverkansövningar med andra myndigheter, men omfattningen har blivit mer begränsad än vad som var tänkt från början. Samverkan med myndigheterna fortsätter.

Förväntat resultat 2026: Ett gemensamt system för lokalbokning och besöksanmälan

Under 2023 har det upphandlats ett gemensamt system för lokalbokning och besöksanmälan. Det nya systemet visade vid säkerhetsgranskningen på oacceptabla säkerhetsbrister. Förvaltningen beslutade att bryta avtalet med den upphandlade leverantören och gå vidare genom att förvaltningens egen it-avdelning tar hand om utvecklingen. Avvikelsen innebär att utvecklingen av it-plattformen Notes senareläggs och att nya system för lokalbokning och besöksanmälan blir klara först under 2024.

Förväntat resultat 2026: Intranätets teknik och plattform är anpassad till digitala tjänster på dator, pekplatta och mobil, och Intranätet är förberett för krav i tillgänglighetslagstiftningen

Fokus i utvecklingsarbetet 2023 har varit att upgradera Intranätets teknik och plattform för att säkra en kontinuerlig utveckling. Uppgraderingen är igång efter att ha senarelagts två månader. Arbetet förväntas i övrigt löpa enligt plan inför den fortsatta utvecklingen av Intranätet.

Förväntat resultat 2026: Ett väl fungerande bibliotekssystem för att hantera riksdagens samlingar

Under året har förvaltningen genomfört en förstudie om behovet av en eventuell upphandling av bibliotekssystem. Förstudien har sett på alternativ till bibliotekssystem i molntjänst. I detta arbete har det ingått en analys av den information som lagras i systemen, en juridisk bedömning och en marknadsundersökning. Förstudien resulterade i en analys av kortsiktiga och långsiktiga vägval. Utifrån analysen har förvaltningen beslutat att kortsiktigt fortsätta med nuvarande system då andra alternativ i nuläget inte är realistiska.

3.3 Kunskap om riksdagen – uppdragsområde C

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom område C är att främja insynen i och kunskapen om riksdagens funktion, arbete och beslut samt göra information och tjänster användbara och lättillgängliga. I området ingår också att informera om EU. All kommunikation ska vara målgruppsanpassad.

Tabell 20 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde C

Belopp anges i tkr

Uppdragsområde C	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	68 629	70 508	70 758
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	169	356	319
Summa intäkter	68 798	70 864	71 077
Kostnader	-68 798	-70 864	-71 077
Verksamhetsutfall	-	-	-
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	3 213	2 974	52
Transfereringar	-3 213	-2 974	-52
Totalt (årets kapitalförändring)	-	-	-

Fördelningen inom uppdragsområdet bedöms i huvudsak som jämförbar med föregående år. De något minskade kostnaderna inom uppdragsområdet jämfört med föregående år beror främst på att demokratijubileet avslutades under 2022.

Riksdagens webbplats, riksdagen.se

Riksdagens webbplats, riksdagen.se, är navet för riksdagens externa kommunikation och digitala tjänster och huvudkanalen för förvaltningens kommunikation med allmänheten. Riksdagens webbplats är också ett stöd för riksdagens ledamöter, partikanslier och tjänstemän. För grundskolor och gymnasier är den grunden till studiematerial om riksdagen, EU och Sveriges demokratiska system.

För riksdagen.se har 2023 varit ett omvandlingsår då tekniken skulle bytas ut och fyra webbplatser bli en. Den nya webbplatsen lanserades i en första version den 5 juni efter ett omfattande innehållsarbete med en omarbetad struktur, navigation och överflyttning av innehåll. Lagkraven på tillgänglighet har varit ett viktigt fokus i arbetet. (Se även avsnittet Utvecklingsarbete inom uppdragsområde C.)

I samband med lanseringen av nya riksdagen.se behövde kopplingen till statistikverktyget anpassas. Det är ett arbete som inte är klart än, vilket innebär att besöksiffrorna för 2023 kommer att redovisas i årsredovisningen för 2024.

En webbplats för riksdagens del av EU-ordförandeskapet, parleu2023.riksdagen.se, lanserades inför 2023 i tre olika språkversioner: svenska, engelska

och franska. En stor mängd fotografier togs under de konferenser som riksdagen anordnade, och de publicerades på kampanjsidan. Även de elva filmer som Riksdagsförvaltningen producerade, både för konferensdeltagare och för externa målgrupper, publicerades på webbplatsen.

Riksdagens öppna data

Genom riksdagens öppna data, data.riksdagen.se, kan alla som vill fritt använda innehållet i riksdagens databaser. Utvecklare, journalister, forskare och andra intresserade kan bygga egna tjänster och ta fram statistik. Det är öppna data som förser riksdagen.se och delvis också Intranätet med dokument och information om riksdagens beslutsprocess, såväl det historiska arkivet som det aktuella. Kammarappen är ett internt arbetsverktyg där man på ett enkelt sätt kan ta del av och få överblick över kammarens arbete. Appen får all information om kammarens planering och ärenden via öppna data.

Fokus under året har varit att justera delar av riksdagens öppna data och söklplattformen i takt med att nya riksdagen.se utvecklats och det har uppstått nya behov och krav. Informationen om hur riksdagens öppna data kan användas har flyttats över till den nya webbplatsen. Dessutom har en översyn gjorts för att framtidssäkra öppna data och säkerställa att de nya krav som ställs omhändertas.

Under 2023 har riksdagens öppna data haft mer än 6 miljoner besök, vilket betyder att användningen fortsätter att öka.

Tabell 21 Antal besök på webbplatsen riksdagens öppna data, data.riksdagen.se

	2023	2022	2021
Antal besök på data.riksdagen.se	6 036 824	5 315 274	4 924 332

Sociala medier

Riksdagsförvaltningen använder sociala medier för att främja kunskapen om riksdagen, riksdagens arbete och EU. Sveriges riksdag finns på X (före detta Twitter), Youtube, Instagram och LinkedIn.

Under 2023 har Sveriges riksdag registrerats i två nya kanaler, Threads och Bluesky, för att säkra namnen så att ingen annan utger sig för att vara riksdagen i dessa kanaler. Riksdagsförvaltningen har dock ingen aktivitet i kanalerna för närvarande.

X (före detta Twitter). Riksdagsförvaltningen fortsätter att informera om aktuella händelser och beslut i kanalen. Under året har antalet följare ökat med drygt 8 300.

Under våren 2023 startades även ett konto för riksdagens del av EU-ordförandeskapet där förvaltningen informerade om händelser kopplade till riksdagens konferenser. Kontot hade som mest 222 följare och avslutades när ordförandeskapet var över.

Youtube. På Youtube publicerar Riksdagsförvaltningen aktuella redaktionella filmer om riksdagens arbete, om demokrati och om riksdagens arbete med EU. Antalet prenumeranter har under året ökat till drygt 4 000. De flesta tittar dock på filmerna utan att prenumerera. En av de mest sedda filmerna var *Så fungerar Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd*, som hade nästan 900 000 visningar.

Instagram. Kanalen är fokuserad på bild och film. Följarna fortsätter att strömma in och är nu drygt 21 000.

LinkedIn. Syftet med närvaron på LinkedIn är att marknadsföra Riksdagsförvaltningen som en attraktiv arbetsgivare, bland annat genom att lyfta fram händelser i riksdagen ur ett medarbetarperspektiv. Under året har kontot fått nästan 10 000 nya följare, vilket är en ökning med cirka 30 procent.

Digital annonsering. Som ett led i arbetet med att öka kunskapen om riksdagens arbete och nå fler målgrupper annonserar förvaltningen digitalt i samband med större händelser. Under 2023 har det annonserats i samband med EU-ordförandeskapet i form av filmer och trailrar på Youtube och Snapchat. Syftet har varit att öka kunskapen om riksdagens del av EU-ordförandeskapet och riksdagens arbete med EU-frågor. Dessutom annonserade förvaltningen i samband med KU-utfrågningarna, Europadagen, riksmötets öppnande, budgetdebatten och allmänna motionstiden.

Tabell 22 Antal följare och prenumeranter i sociala medier

	2023	2022	2021
X (före detta Twitter)	76 100	67 757	46 101
Youtube	4 080	3 220	2 280
Instagram	21 093	16 264	6 613
LinkedIn	31 872	22 485	19 051
Bluesky	49	–	–
Threads	0	–	–

Trycksaker, digitala produktioner, bild och film

Allt tryckt och digitalt material som Riksdagsförvaltningen tar fram följer Sveriges riksdags grafiska profil och visuella identitet. En konsekvent användning leder till igenkänning och gör Sveriges riksdag tydlig som avsändare.

Under 2023 har trycksaker och digitala produktioner tagits fram i samband med bland annat EU-ordförandeskapet, Riksdagen under 500 år och talmanens vår- och höstmiddagar samt vid internationella besök och riksdagens övriga evenemang.

Dessutom har exempelvis broschyren *EU på 10 minuter* och EU-kartan som affisch uppdaterats under året. Studiematerial som pedagogiska bilder, rollkort och studiehandledningar har formgetts och producerats. Ett tryckt julkort, en julfilm och nya gåvor till gåvoshoppen har tagits fram, liksom ett flertal digitala annonser.

Därutöver har ett ökande antal användare utnyttjat tjänsten Trycksaksmallar för att via Intranätet själva ta fram trycksaker som följer riksdagens grafiska profil.

Under året har drygt 140 fotograferingar gjorts inom kategorierna nyhetsbilder, verksamhetsbilder, arkitektur- och konstbilder samt genre- och idébilder. Sammantaget har drygt 2 200 nytagna bilder arkiverats i Bildbanken. Fotografierna används på de externa och interna webbplatserna, i sociala medier och i tryckt material. Fotografier används också som fotogåvor vid så kallade högnivåbesök.

Arbetet med film är en del i Riksdagsförvaltningens satsning på att utveckla kommunikationen om riksdagens arbete, roll och funktion. Under året har bland annat filmer med riksdagsdirektören producerats för intern kommunikation. För externa målgrupper har flera animerade filmer tagits fram.

Riksdagsinformation

Riksdagsinformation svarar på faktafrågor om riksdagen och EU via telefon och mejl. Partipolitiska frågor hänvisas till partierna och ledamöterna.

Det är privatpersoner, medier, myndigheter och organisationer som vänder sig till riksdagsinformation med sina frågor. Samhällsdebatten och omvärldsläget påverkar frågornas karaktär.

Antalet frågor har legat på en stabil nivå under 2023 men sjunkit något jämfört med tidigare år.

Tabell 23 Antal förfrågningar till riksdagsinformation

	2023	2022	2021
Telefonförfrågningar 020-349 000	2 245	2 671	2 688
E-postfrågor (inkl. brev)	4 131	4 884	4 745
Totalt	6 376	7 555	7 433

Riksdagens pressackreditering

Journalister, fotografer och tekniker kan ansöka om pressackreditering till riksdagen för att kunna arbeta på egen hand i riksdagens lokaler.

Under 2023 har det kommit in totalt 610 ansökningar om pressackreditering till riksdagen för en period från en enstaka dag upp till maximalt två år. I likhet med tidigare år har de allra flesta ansökningarna beviljats. Vid årsskiftet hade cirka 620 personer en giltig pressackreditering till riksdagen.

Tabell 24 Riksdagens pressackreditering

	2023	2022	2021
Ansökningar	610	921	689
Avslag	23	35	21
Återkallelser	17	27	22
Överklaganden	0	3	2
Personer (cirka) som har giltig pressackreditering den 31 december	620	670	590

Tv-produktion

Riksdagsförvaltningen producerar tv- och webbsändningar från kammaren och från arrangemang i riksdagen. Antalet sändningstimmar varierar från år till år beroende på den politiska aktiviteten.

Antalet sändningstimmar har ökat 2023 jämfört med föregående år, men är lägre än 2021. Produktionen har fungerat väl och inga sändningsavbrott har noterats. Ett stort arbete har lagts på att genomföra konferenser och videoproduktioner i samband med Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd första halvåret.

Tabell 25 Antal sändningstimmar från riksdagen (tv, webb, bandning)

	2023	2022	2021
Plenisalen	682	639	730
Förstakammarsalen	45	51	89
Andrakammarsalen	69	36	19
Skandiasalen	17	20	9
Presscenter	1	7	3
Totalt	814	753	850

Riksdagsbibliotekets service till allmänheten

Riksdagsbiblioteket är öppet för allmänheten. Biblioteket ger allmänheten tillgång till riksdagens samlade dokument och är nationellt depåbibliotek för FN- och EU-material. Biblioteket har, utöver riksdagsdokument, i huvudsak samlingar inom samhällsvetenskap och juridik.

Riksdagsbiblioteket har 2023 haft öppet under ordinarie arbetstider, totalt 37 timmar i veckan. Biblioteket var öppet mellan den 9 januari och den 30 juni samt från den 14 augusti till den 22 december och hade 23 227 besökare.

Under året har Riksdagsbiblioteket haft 23 visningar för externa målgrupper med totalt 442 deltagare. Antalet besök från gymnasieklasser har ökat under året.

Tabell 26 Antal fysiska besök i Riksdagsbiblioteket

	2023	2022	2021
Fysiska besök	23 227	21 790	11 468

Tabell 27 Antal förfrågningar till Riksdagsbibliotekets svarsservice

	2023	2022	2021
Telefonförfrågningar	817	867	903
E-postförfrågningar	2 215	2 169	2 396
Totalt	3 032	3 036	3 299

Skolverksamhet och besök i riksdagen

Riksdagsförvaltningens skolverksamhet ska främja kunskapen om riksdagen och riksdagens arbete. Förvaltningen erbjuder flera aktiviteter som vänder sig till landets skolelever och lärare. Efter några år av pandemirestriktioner och digital verksamhet är förvaltningen sedan 2023 tillbaka i samma antal besök och övrig extern visningsverksamhet som före pandemiåren.

Under 2023 har bokningsgraden för Demokrativerkstaden varit 67 procent och för studiebesök för gymnasiet 90 procent. För visningar av Riksdagshuset har bokningsgraden varit 83 procent. På grund av tekniska problem har antalet erbjudna tillfällen i Demokrativerkstaden under året behövt halveras från 16 i veckan till 8. Samtidigt har ett arbete påbörjats med att bygga en ny demokrativerkstad som är mindre teknikberoende och har bättre möjligheter att ta emot elever med särskilda behov, vilket har varit efterfrågat från skolorna. (Se även avsnittet Utvecklingsarbete inom uppdragsområde C).

En uppdatering i lagen om anställningsskydd har resulterat i att visningsverksamheten organiserats om och fem heltidsanställda guider påbörjade sin anställning i september. Antalet visningar har utökats under helgerna. Intresset för samtliga erbjudna visningsformer av riksdagen är stort och verksamheten håller hög kvalitet. Förbokade grupper har möjlighet att utvärdera besöket via en enkät. Enligt utvärderingarna anser 85 procent av de som svarat på enkäten att besökarnas kunskaper har ökat i hög eller mycket hög grad efter besöket. När det kommer till besökarnas intresse för riksdagens arbete anser 78 procent att intresset ökat i hög eller mycket hög grad efter besöket.

För gymnasieklasser är det möjligt att söka resebidrag från riksdagen. Syftet är att skolor med långa och dyra resor till Stockholm ska få tillfälle att göra studiebesök i riksdagen. Under 2023 har det kommit in 201 unika ansökningar. Det är 14 färre än 2019 och 29 fler än 2022²⁴. Av dessa ansökningar har 126 beviljats, vilket är 58 färre än 2019 och 31 färre än 2022. En anledning till att färre resor beviljats är dyrare biljettpreiser.

Under 2023 har Riksdagsförvaltningen arrangerat två fortbildningsdagar för lärare och lärarstudenter som undervisar i samhällskunskap. Temat för vårens fortbildningsdag var utrikespolitiken och temat för höstens fortbildningsdag var riksdagens granskningsmakt. Utvärderingarna från fortbildningsdagarna visade att 96 procent av lärarna ansåg att utbildningarna var mycket bra eller bra (95 procent 2022 och 90 procent 2021). Vidare angav 87 procent av lärarna att det var mycket troligt eller troligt att innehållet kunde användas i den egna undervisningen (89 procent 2022 och 90 procent 2021).

Riksdagsförvaltningen erbjuder olika former av pedagogiskt material som handlar om demokrati och riksdagens uppgifter och roll i samhället. Under året har förvaltningen också tagit fram ett nytt studiematerial om riksdagen och EU samt uppdaterat övrigt studiematerial. Materialet kan beställas i tryckt form

²⁴ Eftersom Riksdagshuset var stängt för fysiska besök under pandemiåren 2020–2021 jämförs antalet ansökningar med 2019 och 2022.

eller laddas ned från riksdagens webbplats. Under 2023 har 39 081 studiehäftet beställts och skickats ut till skolorna. Detta kan jämföras med valåret 2022 när 269 519 studiehäftet beställdes, varav 246 000 under perioden maj–september.

Tabell 28 Besök i riksdagen, antal personer

	2023	2022	2021
Ledamotsgrupper och grupper som partikanslierna tar emot	15 469	13 999	27
Gruppvisningar ²⁵	31 612	22 963	–
Extravisningar ²⁶	2 344	2 197	388
Skolvisningar ²⁷	17 650	17 996	–
Digitala studiebesök ²⁸	20	583	4 539
Digitala möten med en av talmännen ²⁹	–	–	838
Totalt	67 095	57 738	5 792

Evenemang

Kulturnatten. Kulturnatt Stockholm genomfördes den 22 april. Kulturnatten är ett samarbete mellan Stockholms stad och Stockholms kulturliv och är ett tillfälle för aktörer i staden att nå ut till allmänheten. Riksdagen medverkade med aktiviteter på Riksgatan och Riksplan där besökarna kunde se en tillfällig utställning med ett tillhörande quiz där man fick lära sig mer om riksdagen och riksdagens byggnader och konst. Totalt delades mer än 1 700 quizformulär ut till besökarna.

Riksdagsbiblioteket gästades av drygt 900 besökare under kvällen. Där bjöds bland annat på ett seminarieprogram om litteratur i samarbete med Svenska Akademien där även talmannen och ledamöter från kulturutskottet medverkade.

Talmansresor. Under talmansresorna besöker talmannen eller någon av de vice talmännen platser i ett län utifrån ett givet tema. Länets landshövding är värd för besöket. Temat för besöken under 2023 har varit *Riksdagen under 500 år*, och länen som valdes ut har hyst riksdagar genom historien. Totalt har sex resor genomförts under året. Årets resor inleddes med att talmannen besökte Örebro län i februari och avslutades med talmannens besök i Västmanlands län i november.

Målet är att besöka samtliga län i Sverige under mandatperioden. Syftet med besöken är att stärka känslan av att riksdagen företräder hela landet och att riksdagen ska vara en självklar aktör i samhällsdebatten om demokratifrågor.

²⁵ Avser bokade grupper, allmänhetens visningar samt sommar- och konstvisningar.

²⁶ Besök till talman, ledamöter, utskott och förvaltning som guiderna har genomfört.

²⁷ Avser bokade fysiska besök av gymnasie- och högstadielklasser (studiebesök för studerande på gymnasienivå och Demokrativerkstaden).

²⁸ Avser bokade digitala studiebesök för gymnasie- och högstadielklasser.

²⁹ Besöksform som användes under 2021.

Under länsbesöken invigdes riksdagens affischutställning *Från kungamakt till folkstyre* på olika publika platser i länen. Talmannen eller någon av de vice talmännen besökte även en gymnasieskola för att medverka i samtal med skol elever om demokrati och riksdagen.

Övriga evenemang. Utöver de årliga evenemangen som riksmötets öppnande, talmannens vår- och höstmiddag samt interna personal- och ledamotsevenemang har riksdagen även deltagit i årets bokmässan i Göteborg. I riksdagens monter kunde mässbesökarna delta i samtal om demokratiutvecklingen i Sverige och om den då nyutgivna jubileumsboken *Riksdagen i tid och rum*. De kunde också medverka vid en digital frågestund med talmannen.

Utvecklingsarbete inom uppdragsområde C

Här redovisas resultatet av det utvecklingsarbete som ingår i verksamhetsplanen för 2023. Aktiviteterna syftar till att nå förväntat resultat senast 2026.

Förväntat resultat 2026: Ett nytt upplägg för Demokrativerkstaden som är mindre teknikberoende, har bättre möjligheter att ta emot elever med särskilda behov och är lika efterfrågat som tidigare

Aktiviteterna som ska genomföras för att uppnå förväntat resultat 2026 pågår men med viss avvikelse från plan. Ett konceptförslag har tagits fram. Det har dock varit vissa utmaningar med att ta fram kostnadsförslag och att resurssätta det framtagna konceptet, men budgeten för projektet är nu beslutad och etapp 2 påbörjades i augusti. En leverantör för att säkerställa behovet av teknikstöd är upphandlad.

Förväntat resultat 2026: Information om hur det svenska statskicket har vuxit fram och hur riksdagens roll har utvecklats har spridits och finns i förvaltningens digitala kanaler

Aktiviteten *Riksdagen under 500 år* har varit en utgångspunkt för att beskriva hur Sveriges styrelseskick har vuxit fram, från riksmötet i Strängnäs 1523 till dagens moderna parlament. Den historiska utvecklingen berättas genom riktade aktiviteter i hela landet.

Från kungamakt till folkstyre är ett studiematerial främst för årskurs 4–6. Det består av en tryckt tidslinje, kort med övningar och en lärarhandledning. En affischutställning som beskriver den historiska utvecklingen av riksdagens fem uppgifter har producerats för bibliotek, kulturhus, skolor och andra offentliga platser. Affischutställningen har under året visats i Riksdagsbibliotekets foajé tillsammans med hyllningar från riksdagens minnesfest 1935. Invigning av affischutställningen har varit en av programpunkterna vid talmannens och de vice talmännens länsresor.

Två av skyltfönstren i utställningen *Riksdagen och demokratin* i kvarteret Neptunus har fått ny gestaltning och nytt innehåll. Ett fönster beskriver riksdagen som ett öppet parlament vars arbete medborgarna kan följa både på plats

och digitalt. Det andra fönstret beskriver hur riksdagsarbetet har förändrats från 1523 fram till i dag.

På de digitala kanalerna riksdagen.se och Intranätet har kampanjsidor producerats som underlättat sökning efter information, material och filmer. Allt material har funnits att ladda ned och beställa. På riksdagens respektive talmannens Instagram och på X (före detta Twitter) har inlägg med både historiskt innehåll och aktuella händelser publicerats. Via Youtube har det spridits filmer om riksdagens historia och riksdagen i dag. På LinkedIn har det publicerats inlägg med bäring på Riksdagsförvaltningen som en attraktiv arbetsgivare.

Under året har riksdagen deltagit med monter på Järvaveckan, Almedalen och bokmässan. Vid samtliga tillfällen har *Riksdagen under 500 år* och riksdagens fem uppgifter varit tema.

Riksmötets öppnande uppmärksammade hur Sveriges styrelseskick har utvecklats, med tyngdpunkt på riksdagens roll och arbetsformer. På riksdagskonserten fick musik i olika genrer illustrera demokratins milstolpar under 500 år.

En bokrelease för inbjudna gäster genomfördes när jubileumsboken *Riksdagen i tid och rum* kom ut. Jubileumsboken presenterades även på Roggeborgen i Strängnäs i samarbete med Kungliga biblioteket och i Riksdagsbiblioteket för allmänheten.

Förväntat resultat 2026: Tekniken och plattformen för riksdagens webbplats ger en stabil och säker drift

Arbetet med en ny webbplats för riksdagen har slutförts. Gammal teknik har bytts ut och fyra webbplatser har slagits samman till en.

Ett mål med nya riksdagen.se har varit att det ska vara enklare att hitta och ta del av information från riksdagen. Därför har fakta och sidor som tidigare legat på webbplatsen för Sveriges riksdags EU-information nu flyttats till riksdagen.se. Bärande fakta om demokratins utveckling har flyttats från webbplatsen Fira demokratin till en utökad avdelning om riksdagens historia. Information om riksdagens öppna data har införlivats i navigeringen under Dokument och lagar.

Förväntat resultat 2026: En fungerande digital reservkanal för riksdagens webbplats

Det har gjorts vägval i fråga om drift och omfattning av riksdagens reservwebbplats. Upphandlingen av leverantörer har dock tagit mer tid än väntat, men en leverantör som kan utveckla reservkanalen är nu upphandlad. En upphandling av drift är påbörjad och förväntas bli klar i januari 2024. En säkerhetsbedömning och säkerhetsanalys har gjorts av driften.

Förväntat resultat 2026: Sändningar från riksdagen lever upp till kraven om textning i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service

En förstudie pågår som utreder förutsättningar och ger rekommendationer om åtgärder för att sändningar och video från riksdagen ska leva upp till kraven om textning i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service. Förstudien har identifierat utmaningar som finns och aktiviteter att genomföra för att öka arbetsgruppens kunskap om hur andra gör. Förstudien kommer att färdigställas under 2024, men är något försenad. Det beror på tidsbrist för de interna resurserna.

Förväntat resultat 2026: Alla dokument som publiceras digitalt ska leva upp till de krav som ställs på tillgänglighet i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service

Inledande utbildningsinsatser har genomförts för att utbilda dem som i sin tur ska genomföra utbildningar, och det finns en plan för det fortsatta arbetet. Behovet av utbildningsinsatser framöver är beroende av de vägval som görs i nästa steg.

Genereringen av pdf-dokument har uppdaterats enligt kraven på digital tillgänglighet. Detta rör dokumenttyperna riksdagsskrivelser, motioner, kammarens föredragningslista, kammarens talarlistor, fakta-PM om EU-förslag och EU-nämndens uppteckningar.

En ny mall för riksdagsskrivelser är framtagen och har börjat användas.

3.4 Riksdagens byggnader och samlingar – uppdragsområde D

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom område D är att vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar så att de kan användas i dag och i framtiden. Arbetet omfattar bland annat underhåll, fastighetsförvaltning, renovering av byggnader, lokalvård och digitalisering av dokument och bilder.

Tabell 29 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde D

Belopp anges i tkr

Uppdragsområde D	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	232 950	153 305	114 516
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	388	2	2
Summa intäkter	233 338	153 307	114 518
Kostnader	-241 811	-161 247	-122 052
Verksamhetsutfall	-8 473	-7 940	-7 534
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	-	-	-
Transfereringar	-	-	-
Totalt (årets kapitalförändring)	-8 473	-7 940	-7 534

De högre kostnaderna 2023 består främst av ökade räntekostnader för fastighetslånet med anledning av höjd styrränta. Även avskrivningskostnaderna har ökat, i huvudsak på grund av det färdigställda ledamotshuset (helårseffekt). De fördelade lönekostnaderna har också ökat, bland annat för att fler personer är fördelade till uppdragsområdet.

Verksamhetsutfallet och kapitalförändringen avser avskrivningar på anslagsfinansierade anläggningstillgångar (byggnader).

Riksdagens fastigheter – förvaltning och underhåll

Riksdagsförvaltningen förvaltar 14 fastigheter med en yta på sammanlagt cirka 141 000 kvadratmeter. I beståndet ingår riksbyggnaderna på Helgeandsholmen, ett antal kontorsfastigheter i Gamla stan, fastigheter med övernattningsbostäder och ett antal bostadsrättslägenheter som riksdagens ledamöter disponerar. I förvaltningens fastighetsbestånd ingår även Villa Bonnier som bland annat används för talmannens representation. Riksdagsförvaltningen hyr även lokaler och övernattningsbostäder och hyr ut lokaler till exempelvis Riksdagens ombudsmän (JO), restauranger och butiker. Riksdagens fastigheter förvaltas systematiskt och långsiktigt enligt underhållsplaner.

Riksdagens fastigheter, inklusive bostadsfastigheterna, har löpande renoverats enligt underhållsplanen. Samtidigt har arbete med att inventera möbler och inventarier i fastigheterna pågått. En lokalförsörjningsplan har tagits fram och brukarmöten har hållits. Flera fastighetsprojekt, uppdrag och förstudier har påbörjats.

Tabell 30 Redovisning av investeringsplan för Riksdagsförvaltningens fastigheter

Belopp anges i tkr

	Utfall 2023	Investeringsplan 2023	Avvikelse utfall investeringsplan
<i>Vidmakthållande av befintliga investeringar</i>			
Underhåll och renoveringsplan	22 665	83 000	60 335
Fogar och fasader riksbyggnaderna	6 886	10 000	3 114
Projekt Cephalus	32 357	133 000	100 643
Summa utgifter för vidmakthållande	61 908	226 000	164 092
<i>Finansiering av vidmakthållande</i>			
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	55 022	216 000	160 978
Anslag 2:3 Riksdagens fastighetsanslag (statskapital)	6 886	10 000	3 114

Avvikelsen mellan utfall och investeringsplan när det gäller underhåll och renoveringsplan beror främst på förseningar och omprioriteringar generellt. Det har lett till ändrade förutsättningar, bland annat på grund av utökade uppdrag och ändrade arbetssätt, exempelvis nya säkerhetsrutiner och underhållsåtgärder. Fastighetsbeståndet har eftersatt underhåll, vilket har fått till följd att oförutsett akut underhåll och fastighetsdrift har behövt prioriteras, vilket i sin tur har lett till att planerade investeringar av underhåll inom fastigheterna har prioriterats ned.

Avvikelsen mellan utfall och investeringsplan för projekt Cephalus beror främst på förseningar i starten av projekteringen. Förseningen berodde på att det behövdes byggas och införas nya säkerhetsrutiner för ett säkert nätverk i ett projekteringskontor.

Lokaler, interiörer och konst

Förvaltningen ska vårda och bevara riksdagens konstsamling och inredning. Under året har bland annat följande genomförts:

- lokalanpassningar och renovering av möbler i Mercurius, Neptunus och Östra riksdagshuset
- uppdaterad inredning och nya gardiner i en del av plan 3 på Jakobsgränd
- omgestaltning av mötesrummet Templum i Västra riksdagshuset (nya möbler och textilier)
- nya möbler och gardiner i tio övernattningsbostäder i kvarteret Ormsaltaren
- nya gardiner i ytterligare fyra sessionssalar i Västra riksdagshuset
- restaurering av en väggmålning i Neptunus
- restaurering av tio originalverk (oljemålningar) i riksdagshuset på Helgeandsholmen.

Utöver detta har cirka 400 flyttar genomförts på grund av renovering eller verksamhetsförändringar.

Ärenden och processer

De felanmälningar som gäller fastigheterna har varit ungefär lika många som föregående år. Dock har antalet större åtgärder, såsom vattenskador, ökat under året.

Antalet felanmälningar för interiörer och möbler har minskat något i jämförelse med förra året. Samtidigt har antalet förfrågningar om interiörer och möbler ökat.

Totalt har 4 034 ärenden registrerats i fastighetssystemet och hanterats.

Äldre riksdagsdokument

Riksdagsförvaltningen har i uppdrag att ge ut otryckta riksdagsprotokoll från ståndsriksdagens tid. Arbetet bedrivs vid Riksdagsbiblioteket och har pågått i olika omfattning sedan 1936. Sedan 2019 är ståndsriksdagens protokoll också

digitaliserade och tillgängliga digitalt via Kungliga bibliotekets webbplats, kb.se.

Under 2023 har redaktionsarbete bedrivits med borgarståndets riksdagsprotokoll 1765–1766.

Utvecklingsarbete inom uppdragsområde D

Här redovisas resultatet av det utvecklingsarbete som ingår i verksamhetsplanen för 2023. Aktiviteterna syftar till att nå förväntat resultat senast 2026.

Förväntat resultat 2026: Levererade resultat enligt Framtidens riksdagshus: Totalrenoveringen av kvarteret Cephalus är i slutfasen och planeringen av mottagandet pågår, en ny godsmottagning tas i bruk, det lokala varuintaget på Helgeandsholmen tas i drift, renoveringen av Villa Bonnier har påbörjats samt planeringen inför att renovera Östra riksdagshuset är förankrad

Förberedelser för att kunna starta projekteringen av kvarteret Cephalus har genomförts men har tagit längre tid än planerat. Bland annat har ett projekteringskontor byggts, rutiner och nya arbetssätt har tagits fram och en erfarenhetsåterföring från Projekt ledamotshuset har gjorts.

En avsiktsförklaring inför förvärv av mark för ny godsmottagning finns framme och även ett utkast till köpeavtal. Förstudien för renovering av Villa Bonnier har påbörjats under året, och förstudien för lokalt varuintag avslutas inom kort. Även planeringen inför en renovering av Östra riksdagshuset fortskrider enligt plan, liksom planeringen av ett mötescentrum under Riksplan.

Förväntat resultat 2026: Förvaltningen är en professionell byggherre och beställare av fastighetsprojekt

Riksdagens fastigheter står inför många och omfattande projekt. Det är dels projekt inom Framtidens riksdagshus, dels projekt som rör bostadsfastigheter och andra kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

I samband med genomförandet och planeringen av Riksdagsförvaltningens större fastighetsprojekt har det kunnat konstateras att projekten är resurskrävande och att det också finns behov av en stark närvaro från byggherren själv. En utredning ska bidra till att fördjupa en ömsesidig kunskap mellan fastighetsprojekten och övrig verksamhet inom förvaltningen samt till att klargöra vilka vägval organisationen kan ha i styrningen och uppföljningen av fastighetsprojekt.

Uppdraget att ta fram en nulägesanalys och föreslå anpassningar av rutinerna för ekonomistyrning av fastighetsverksamheten var tänkt att genomföras med hjälp av en konsult. Det gick dock inte att hitta någon lämplig konsult, och därför bestämde man att analysen i stället skulle tas fram internt. De interna resurserna för uppdraget har förändrats under året, vilket kan ha påverkat tidslinjen för framtagandet, men bedömningen är ändå att uppdraget löper på

som planerat. Parallellt pågår ett arbete med nulägesanalys och utvecklingsarbete för att förbättra den interna styrningen inom fastighetsenheten.

Förväntat resultat 2026: Datahallar som stöder en robust it-drift på kort respektive lång sikt

Riksdagsförvaltningen har sett över kraven på bland annat kyla, yta och ström. Ström- och kylförsörjning i de befintliga utrymmena har moderniserats och uppraderats. Det har lett till att behoven nu är mer långsiktigt tillgodosedda.

3.5 Myndighet och arbetsgivare – uppdragsområde E

Riksdagsförvaltningens uppdrag inom område E är att vara en väl fungerande myndighet och arbetsgivare för att på bästa sätt kunna stödja den parlamentariska processen. Till detta område hör bland annat verksamhetsplanering och uppföljning, budgetarbete, kompetensförsörjning, it-stöd, uppgifter inom ekonomi och förvaltningsjuridik samt stöd till riksdagens myndigheter och nämnder.

Tabell 31 Intäkter, kostnader och transfereringar inom uppdragsområde E

Belopp anges i tkr

Uppdragsområde E	2023	2022	2021
Intäkter av anslag	425 646	367 192	340 684
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	42 300	37 266	30 165
Summa intäkter	467 946	404 458	370 849
Kostnader	-467 946	-404 458	-370 849
Verksamhetsutfall	-	-	-
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	70	-	6
Transfereringar	-70	-	-6
Totalt (årets kapitalförändring)	-	-	-

De högre kostnaderna 2023 jämfört med 2022 beror främst på ökade kostnader för lokalhyror, evakueringskostnader, ersättning till hyresgäster i samband med renoveringen av Cephalus, avskrivningskostnader och på att de fördelade lönekostnaderna har ökat med anledning av fler fördelade personer till uppdragsområdet.

Anställda i Riksdagsförvaltningen

Antalet anställda inom Riksdagsförvaltningen med en tillsvidareanställning eller tidsbegränsad anställning var 728 vid utgången av 2023, vilket är 15 fler än 2022 (713) och 9 fler än 2021 (719). Antalet årsarbetskrafter uppgick till 658, vilket är högre än 2022 (646) och lika många som 2021 (658).

Tabell 32 Antal anställda fördelat på ålder och kön 2023-12-31

Åldersintervall	Kvinnor	Män	Totalt antal 2023	Ålder, andel av samtliga (%)	Totalt antal 2022	Totalt antal 2021
<25 år	0	4	4	1	7	2
25–34 år	33	27	60	8	51	51
35–44 år	60	60	120	16	136	144
45–54 år	151	94	245	34	244	259
55–59 år	94	61	155	21	153	146
>59 år	88	56	144	20	122	117
Totalt	426	302	728	100	713	719

Medelåldern för de anställda var 50 år, vilket är oförändrat jämfört med 2022 och 2021. Kvinnornas medelålder var 51 och männens medelålder var 50. Andelen kvinnor av samtliga anställda var cirka 60 procent vid utgången av 2023, vilket är i det närmaste oförändrat jämfört med 2022 och 2021.

Personalomsättningen var 10,0 procent, att jämföra med 9,4 procent 2022 och 7,4 procent 2021.

Chefer – rekrytering och struktur

Under året har 13 chefsrekryteringar påbörjats, varav 8 avsett tillsvidareanställningar och 5 tidsbegränsade anställningar. Totalt har det kommit in 269 ansökningar, varav 127 från män och 142 från kvinnor. Dessa anställningar tillsattes med nio män och fyra kvinnor.

Könsfördelningen i chefsgruppen är jämn. Andelen kvinnor är 50 procent, vilket är samma som tidigare år (50 procent både 2021 och 2022). Medelåldern för cheferna i Riksdagsförvaltningen är 53 år, vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

Tabell 33 Antal chefer fördelat efter ålder och kön 2023-12-31

Åldersintervall	Kvinnor	Män	Totalt 2023	Andel av samtliga (%)	Totalt 2022	Totalt 2021
25–34 år	1	1	2	1	1	–
35–44 år	2	6	8	15	9	9
45–54 år	16	15	31	48	32	29
55–59 år	5	8	13	24	17	17
>59 år	12	7	19	12	14	12
Totalt	36	37	73	100	73	67

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron i procent av tillgänglig arbetstid har varit 3,9 procent 2023. Sjukfrånvaron har legat lägre än 2022 men i nivå med 2021 och 2020. Långtidsjukfrånvaron som andel av den totala sjukfrånvaron har varit 49,7 procent, vilket är en liten minskning jämfört med föregående år.

Liksom föregående år är kvinnornas sjukfrånvaro högre än männens, 4,2 procent jämfört med 3,6.

Tabell 34 Sjukfrånvaro 2018–2023

	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Total sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	3,9	4,3	3,8	3,8	3,7	4,1
Långtidsjukfrånvaro (60 kalenderdagar) i förhållande till total sjukfrånvaro i %	49,7	51,6	62	49,8	50,4	50,5
Kvinnors sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	4,2	4,6	3,8	3,8	3,8	4,4
Mäns sjukfrånvaro i % av tillgänglig arbetstid	3,6	3,8	3,9	3,9	3,7	3,8
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 29 år eller yngre i % av tillgänglig arbetstid	1,4	2,1	1	1,5	3,2	4,7
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 30–49 år i % av tillgänglig arbetstid	4,3	4,4	4,4	4,5	4,1	4,4
Sjukfrånvaro för åldersgruppen 50 år eller äldre i % av tillgänglig arbetstid	3,8	4,2	3,6	3,4	3,5	3,9

Kompetensförsörjning

Riksdagsförvaltningen har generellt en god förmåga att attrahera och behålla kompetens, men vissa grupper är svårrekryterade. Därför har förvaltningen fortsatt arbetet med att marknadsföra sig som arbetsgivare under 2023, främst gentemot de yrkesgrupper där det har varit svårt att attrahera eller behålla kompetens. Det har inneburit fortsatt aktivitet på LinkedIn, annonsering samt medverkan vid en arbetsmarknadsdag. Ett annat arbete för att öka förmågan att attrahera medarbetare till framför allt it-verksamheten är att utveckla juniora roller som har en tydlig utvecklingsinriktning. Målet är att långsiktigt stärka förvaltningens förmåga att behålla och utveckla kompetens.

Riksdagsförvaltningen har under 2023 haft 184 anställningar utannonserade (2022: 135 anställningar, 2021: 106 anställningar). Antalet mottagna ansökningar var 6 901 (40 procent män och 60 procent kvinnor) med en variation på 1–268 sökande (2022 var det 4 569 med en variation på 1–141 sökande, 2021 var det 4 114, med en variation på 1–167 per anställning). Anställningarna tillsattes med 43 procent män och 56 procent kvinnor.

Förvaltningens satsning på ledarutveckling som startade 2022 har fortsatt under 2023. (Se avsnittet Utvecklingsarbete inom uppdragsområde E.)

Under året har den centrala introduktionen för nyanställda omarbetats och börjat hållas i sin nya utformning. Målet med den centrala introduktionsdagen är att ge nya medarbetare en helhetsförståelse för Riksdagsförvaltningens verksamhet.

Förvaltningen har också erbjudit de anställda språkutbildning, projektutbildning och andra interna utbildningar under året.

Avtal och förhandlingar

Arbetsgivarverket och de centrala arbetstagarorganisationerna har träffat en överenskommelse om ändringar i PA 16 (pensionsavtal för arbetstagare inom det statliga avtalsområdet) som även kommer att gälla för riksdagens myndigheter genom PA 16-RD (pensionsavtal för arbetstagare hos riksdagens myndigheter). Som en konsekvens har Riksdagsförvaltningen och de centrala arbetstagarorganisationerna, Saco-S, Fackförbundet ST och Seko, träffat en överenskommelse om finansieringen av dessa ändringar. I samband med det träffade parterna avtalet *Erbjudande om arbete till inhyrd arbetskraft – RD*.

Riksdagsförvaltningen har tecknat *Ramavtal om löner m.m. för arbetstagare hos riksdagens myndigheter* med Fackförbundet ST respektive Seko för perioden den 1 oktober 2023 till den 30 september 2025. Med Saco-S har Riksdagsförvaltningen träffat *Överenskommelse om ändring av Ramavtal om löner m.m. för arbetstagare hos riksdagens myndigheter*.

På lokal nivå har Riksdagsförvaltningen träffat följande tre avtal:

- Avtal om vissa arvoden m.m. inom Riksdagsförvaltningen 2023
- Avtal om arbetstid m.m. för vissa arbetstagare inom säkerhetsavdelningen
- Avtal om arbetstid m.m. för guider.

Riksdagsförvaltningen slutförde löneöversyner i februari, och lokala avtal slöts om nya löner för anställda där lön sattes efter lokala förhandlingar. De nya lönerna gällde retroaktivt från den 1 oktober 2022.

Arbetsmiljö

Under 2023 har det fattats beslut om nya mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön för perioden 2023–2024. Målen, som handlar om kommunikation, ledarskap, samarbete, inflytande och delaktighet, syftar till att främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. Aktiviteter för att uppfylla målen har genomförts under året.

Alla enheter, kanslier och sektioner har, med något undantag, under året genomfört uppföljningar av den fysiska arbetsmiljön. Den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har följts upp i så kallade pulsundersökningar. Under 2023 har Riksdagsförvaltningen genomfört två pulsundersökningar, en i maj och en i oktober. Syftet med pulsundersökningarna är att få en nulägesbild av den upplevda arbetsmiljön för att kunna förstärka och utveckla verksamheten. Undersökningarna visade att medarbetarna totalt sett är nöjda med ledarskapet och sin arbetssituation även om det finns områden att arbeta vidare med. Index för engagemang var 8,1 i den första mätningen och 8,3 i den andra (på en skala 1–10). Indexet för välmående var 7,7 respektive 8,1. Respektive enhet eller motsvarande har följt upp och arbetat med förbättringsåtgärder.

Likabehandling

Riksdagsförvaltningen ska vara en arbetsplats med ett öppet arbetsklimat som värnar om principen om allas lika värde och rättigheter. Det handlar om att systematiskt arbeta mot all slags diskriminering men också om att bedriva ett långsiktigt förändringsarbete för en ökad jämställdhet och mångfald. Arbetet bedrivs bland annat med förvaltningens likabehandlingsplan som grund. De områden som likabehandlingsplanen berör avser arbetsförhållanden, förvärvsarbete och föräldraskap, trakasserier, intern rörlighet samt rekrytering.

Under året har en partsgemensam arbetsgrupp arbetat fram en ny likabehandlingsplan som beslutades våren 2023.

Friskvård

Målsättningen med Riksdagsförvaltningens friskvård är att bevara det friska friskt, öka frisknärvaren, minska antalet arbetsskador och förkorta tiden för rehabilitering i samband med sjukskrivning. Vidare ingår det att göra ledamöter och anställda medvetna om betydelsen av en livsstil som minskar riskerna för fysisk och psykisk ohälsa samt att stimulera och motivera till vardagsmotion. Friskvården inriktas särskilt på att aktivera dem som är fysiskt inaktiva, både på individnivå och på gruppnivå.

Det finns möjlighet att träna i gymmet i ledamotshuset och i motionshallen där man kan spela innebandy och delta i ledarledda träningspass. Dessutom har bland annat följande aktiviteter genomförts: hälsoprofiler, coachning, friskvårdsdagar, trappdag samt föreläsningar och rådgivning om stress, sömn, avspänning och kost.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Riksdagsförvaltningen arbetar löpande med att förbättra tillgängligheten för personer med olika typer av funktionsnedsättningar. Bristande tillgänglighet ska inte vara ett hinder för att kunna arbeta i eller besöka riksdagens byggnader.

Tillgänglighetsaspekten är central i projekt som går ut på att renovera eller bygga om riksdagens byggnader.

Under året har ett antal aktiviteter genomförts, bland annat tillgänglighetsgranskning av webbplatsen.

It-stödet till ledamöter och anställda

Förvaltningen ska tillhandahålla den support och de redskap som ledamöter och anställda behöver när det gäller teknik, utrustning och programvaror. Tillgången till it-stöd under 2023 bedöms som stabil.

Under året har grunden lagts för de satsningar som förvaltningen gör på bland annat stärkt it-säkerhet, it-produktion samt ökat fokus på it-support.

Under året har fem mycket kritiska it-incidenter inträffat, vilket kan jämföras med åtta under 2022. Det totala antalet registrerade ärenden till it-avdelningen har varit cirka 27 700, en minskning med cirka 3 000 ärenden jämfört

med valåret 2022. Minskningen av antalet ärenden är inom kategorin beställningar.

För att möta kraven i instruktionen för Riksdagsförvaltningens beredskap har förvaltningen under året anpassat it-avdelningens incidentprocess. Utvecklingen av en ny tjänstekatalog har fortsatt, det vill säga en förteckning över tillgängliga it-tjänster. Successiva leveranser pågår och den nya katalogen förenklar ärendehantering och uppföljning.

Förvaltningen levererar it-tjänster till JO och Riksrevisionen enligt särskilda överenskommelser. Under 2023 har åtagandet gentemot Riksrevisionen utökats.

Det pågår kontinuerligt underhåll och uppgradering av tekniska plattformar samt anpassning och incidenthantering i fråga om övriga system. Totalt underhålls och förvaltas 182 system.

Förvaltningens nya lokaler för besöksmottagning för servicecenter-it uppskattas av såväl besökare som medarbetare. Lokalerna har inneburit en bättre arbetsmiljö och möjliggör förändrade arbetssätt och en högre säkerhet.

Tabell 35 Antal mycket kritiska it-incidenter

	2023	2022	2021
Prio 1-incidenter, mycket kritiska incidenter	5	8	3
varav lösta i tid*	0	0	1

*En kritisk incident anses löst i tid om den blir löst inom en timme.

Stöd till riksdagens nämndmyndigheter

Riksdagens nämndmyndigheter är självständiga myndigheter under riksdagen med eget verksamhetsansvar, men finansieras genom Riksdagsförvaltningens anslag. Nämndmyndigheterna ska senast den 22 februari varje år lämna en verksamhetsredogörelse till riksdagen.

Riksdagsförvaltningen ska enligt sin instruktion erbjuda nämndmyndigheterna kanslistöd. Överenskommelser om sådant stöd finns med samtliga nämndmyndigheter. De följs upp minst vart fjärde år och revideras vid behov.

Kostnaderna för nämnderna har ökat de senaste åren, särskilt för Valprovningensnämnden, som också under 2023 har haft kostnader med anledning av valet 2022.

Val till Riksdagens överklagandenämnd och till Valprovningensnämnden behandlades av kammaren den 23 mars 2023. Riksdagsstyrelsen beslutade den 15 februari 2023 om en ny ordförande och en ny ledamot i Partibidragensnämnden.

En sammanställning över uppgifter om riksdagens nämndmyndigheters kostnader 2023 redovisas i tabellen nedan. För ytterligare uppgifter om nämndmyndigheternas verksamhet under året hänvisas till respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Tabell 36 Riksdagens nämndmyndigheter – ledamöter och kostnader*Belopp anges i tkr*

	Antal ledamöter 2023	Summa kostnader 2023	Summa kostnader 2022	Summa kostnader 2021
Riksdagens överklagandenämnd	5	175	159	180
Partibidragsnämnden	3	172	162	167
Riksdagens arvodesnämnd	3	385	423	370
Statsrådsarvodesnämnden	3	186	174	169
Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorn	3	194	177	174
Valprövningsnämnden	7	1 069	1 925	404
Riksdagens ansvarsnämnd	5	8	7	7
Nämnden för prövning av statsråds och vissa andra befattningshavares övergångsrestriktioner	5	387	379	339
Totalt	34	2 576	3 406	1 810

Klarspråk

Riksdagsförvaltningen arbetar långsiktigt och systematiskt med klarspråk. Klarspråksstöd ges till alla delar av förvaltningen, och tyngdpunkten ligger på att stärka skribenternas förmåga att använda klarspråk. Insatserna anpassas till verksamheternas behov och består till största delen av utbildning, coaching och rådgivning.

Under 2023 har 34 medarbetare deltagit i förvaltningens grundkurs i klarspråk, att jämföra med 40 deltagare 2022 och 20 deltagare 2021. Det är nu sammanlagt 680 personer som har gått kursen sedan den startade 2013. Orsaken till det lägre deltagarantalet 2021 var att kurstillfällena var färre än normalt till följd av covid-19-pandemin.

Kommunikationsstöd

Riksdagsförvaltningens kommunikationsstrategi betonar vikten av planerad kommunikation för att effektivt uppnå verksamhetsmålen.

Under året har ett planerat kommunikationsstöd ingått i ett flertal av de uppdrag och utvecklingsaktiviteter som finns i verksamhetsplanen för 2023. Även löpande prioriterad verksamhet har fått stöd vid behov. Här följer några exempel:

- Kommunikationen om det svenska EU-ordförandeskapet bestod av två delar: konferenskommunikation och kunskapshöjande kommunikation. Ett stort antal kommunikationsaktiviteter genomfördes inför och under ordfö-

randskapet. (Se uppdragsområde B, avsnittet Intranätet, och uppdragsområde C, avsnitten Riksdagens webbplats, riksdagen.se, Sociala medier samt Trycksaker, digitala produktioner, bild och film.)

- Riksdagsförvaltningen har tillsammans med en extern konsult analyserat hur förvaltningens interna kommunikationskanaler fungerar i samband med kris. En plan för förbättring och utveckling av kanalerna och deras användning har tagits fram. Nyckelpersoner har utbildats i stabsarbete och kriskommunikation.
- Förvaltningen har under hösten inlett en långsiktig satsning på kommunikation som ska stärka riksdagens säkerhetskultur. Förslag på kommunikationsplan och kommunikationsaktiviteter har tagits fram.
- Som ett led i ambitionen att dra nytta av digitaliseringens möjligheter har förvaltningen producerat sju utbildningsfilmer i förvaltningskunskap. Filmerna finns på Intranätet och ersätter den utbildning som tidigare hållits på plats.
- Ett långsiktigt systematiskt arbete har inletts för att kommunicera finansutskottets uppgift att följa upp och utvärdera Riksbankens verksamhet.
- Kommunikationen om framtidens riksdagshus har handlat dels om information på Intranätet om förberedelserna inför renoveringen av Cephalus, dels om intern och extern kommunikation om Medeltidsmuseets flytt.
- Ledarutvecklingsprogrammet har fått omfattande kommunikationsstöd under 2023, och ett flertal kommunikationsaktiviteter har riktats till de primära målgrupperna: Riksdagsförvaltningens ledningsgrupp, avdelningscheferna och övriga chefer.

Riksdagsförvaltningens miljöarbete

Riksdagsförvaltningen bedriver ett systematiskt miljöarbete och är miljöcertifierad enligt ISO 14001. Riksdagsstyrelsen har fattat beslut om följande övergripande miljömål för Riksdagsförvaltningen:

- minska utsläppen av växthusgaser
- minska energianvändningen
- minska mängden avfall
- minimera förekomsten av farliga ämnen i riksdagens hus
- begränsa miljöpåverkan genom hållbara inköp.

Utgångspunkten för miljömålen är de nationella miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt och de områden där Riksdagsförvaltningen har bedömt att verksamheten påverkar miljön i högre grad.

De detaljerade miljömålen och handlingsplanerna fastställdes före sommaren för en ny miljömålsperiod 2023–2027. Det innebär att redovisningen av miljöarbetet successivt kommer att utökas i takt med genomförda åtgärder, resultat och måluppfyllelse.

Koldioxidutsläppen per mil från förvaltningens fordon har minskat med 38 procent 2023 jämfört med snittutsläppet under perioden 2019–2022. Målet är

att koldioxidutsläppen ska minska med 40 procent till och med 2027. Utsläppsminskningen beror framför allt på en övergång till elfordon och en återgång till kortare transportsträckor efter covid-19-pandemin, när transporterna var både fler och längre i syfte att bidra till en minskad smittspridning.

Energianvändningen för värme och el för 2023 har varit 3 procent lägre än 2022. Målet är att energianvändningen för uppvärmning och el i de av Riksdagsförvaltningens byggnader som inte påverkas av någon större renovering ska vara 5 procent lägre 2027 än den var 2022. Resultatet för ledamotshusets energianvändning efter dess renovering har följts upp. Energianvändningen under 2023 har jämförts med underlag från 2017 och visar att byggnaden minskat energianvändningen för el med 26 procent och för uppvärmning med 45 procent. Resultatet visar att projektets mål att klara energikraven i enlighet med Miljöbyggnad nivå silver har uppnåtts.

Riksdagsförvaltningens mål är att bidra till en effektivare resursanvändning bland annat genom att förebygga att avfall uppstår samt att återbruka och återvinna material och produkter. Flera åtgärder har vidtagits under 2023 för att återbruka och cirkulera möbler, inredning och material, både internt vid ombyggnader och genom avyttring till externa aktörer. Ett exempel på detta är tömningen av kvarteret Cephalus inför dess renovering och i samband med inredning av omklädningsrum i Västra riksdagshuset.

Matavfallet från riksdagsrestaurangen har minskat med 31 procent tack vare ombyggnaden av självserveringen. Resultatet beror främst på förändringar av serveringslinan, vilket har lett till att matsvinnet från råkostbuffén minskat kraftigt och att gästerna kastar mindre mängd mat.

Riksdagsförvaltningen medverkar eller har medverkat i två förstudier som genomförs av Kammarkollegiet inför upphandling av ramavtal. Syftet är att samverka vid utformningen av miljökrav utifrån Riksdagsförvaltningens aspekter. Förstudierna gäller tryckeritjänster och inrikes flygresor.

Den externa miljörevision som genomförts under året visar att miljöledningssystemet fungerar väl och att det finns en hög miljömedvetenhet och ambitionsnivå inom Riksdagsförvaltningen. Två mindre miljöavvikelser har noterats och åtgärdats.

Utvecklingsarbete inom uppdragsområde E

Här redovisas resultatet av det utvecklingsarbete som ingår i verksamhetsplanen för 2023. Aktiviteterna syftar till att nå förväntat resultat senast 2026.

Förväntat resultat 2026: En kompetensförsörjningsstrategi och ett utvecklat arbetssätt med strategisk kompetensförsörjning som ger stöd i att attrahera, behålla och utveckla kompetensen inom förvaltningen

Förvaltningen har tagit fram en modell för kompetensförsörjning under året och en process för hur modellen ska användas. Arbetet med att ta fram stöddokument för de olika delarna i processerna är påbörjat. Utvecklingsarbetet bedöms gå enligt plan.

Förväntat resultat 2026: Utvecklat ledarskap och medarbetarskap med en helhetssyn på verksamheten

Arbetet med ledarskap har gått enligt plan under 2023. Alla avdelningar har genomfört eller påbörjat ledningsgruppsutveckling utom en avdelning där en ny avdelningschef är under rekrytering. Utvecklande ledarskap är infört som ledarskapsmodell inom Riksdagsförvaltningen, och under 2024 kommer en sista grupp chefer att genomgå utbildningen.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med chefsutveckling på flera sätt. Under 2023 har det genomförts chefsmöten med olika teman samt en chefskonferens. Riksdagsledamotsuppdraget, kompetensförsörjning samt säkerhet och samarbete togs upp på konferensen.

Arbetet med att identifiera utvecklingsbehovet inom medarbetarskap har varit något nedprioriterat till förmån för ledarskapsutvecklingen.

Förväntat resultat 2026: Förenklad struktur och process för beredning och beslut om styrdokument inom Riksdagsförvaltningen

Under året har ett antal frågor diskuterats när det gäller styrdokumenten som ett förbättrat verktyg för att reglera organisationen och styra verksamheten. Förvaltningen har inventerat styrdokumenten (i fråga om myndighetens styrning) och gjort en analys som resulterat i att fokus ska läggas på riksdagsdirektörens föreskrifter om ansvar, organisation och delegation för att identifiera ett förenklingsförslag där tre föreskrifter möjligen kan slås samman till en föreskrift.

Förväntat resultat 2026: En stärkt modell för systemförvaltning, med utgångspunkt i värdeskapande och transparens

Utvecklingsarbetet har under 2023 varit inriktat på att utveckla formerna för samarbete, prioritering och uppföljning inom systemförvaltningen. Under året har bland annat ett forum etablerats för systemförvaltare i förvaltningen och en modell har tagits fram för prioritering i systemförvaltnings- och systemutvecklingsfrågor.

Förväntat resultat 2026: Ett systematiskt arbetssätt vid utkontraktering av digitala tjänster

Arbetet med att utveckla stöd till verksamheten samt med att uppdatera styrdokument vid utkontraktering av digitala tjänster har gått enligt plan.

Under året har en process fastställts och kompletterats med styr- och stödokument. En samarbetsyta som tydliggör processens alla steg, och underlättar för medarbetare och chefer, har lanserats.

Förväntat resultat 2026: Ett gemensamt systemstöd för planering, budgetering och uppföljning

Förvaltningen har under 2023 genomfört en förstudie för att utreda förutsättningarna för att skaffa ett systemstöd för planering, budgetering, uppföljning

och prognos. Syftet med ett systemstöd är att ge bättre förutsättningar för en samordnad styrning av Riksdagsförvaltningen utifrån ett helhetsperspektiv. I förstudien har nuläget och behoven av och marknaden för ett system analyserats. Förstudien rekommenderade att ett projekt startas för att upphandla ett gemensamt systemstöd. Arbetet med direktiv för ett sådant projekt har inletts, men någon upphandling har inte hunnit påbörjas under 2023. Bedömningen är att det förväntade resultatet trots detta kommer att uppnås till 2026.

Finansiell redovisning

4.1 Resultaträkning

Belopp anges i tkr

	Not	2023-01-01– 2023-12-31	2022-01-01– 2022-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	1 911 147	1 699 518
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	39 994	39 034
Intäkter av bidrag	3	923	0
Finansiella intäkter	4	5 359	2 076
Summa		1 957 423	1 740 628
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal och ledamöter	5	-1 626 216	-1 626 720
Kostnader för lokaler	6	-118 229	-102 978
Övriga driftskostnader		-383 668	-336 651
Finansiella kostnader	7	-64 869	-13 788
Avskrivningar och nedskrivningar		-112 162	-88 882
Summa		-2 305 144	-2 169 019
Verksamhetsutfall		-347 721	-428 391
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		535 037	538 745
Lämnade bidrag	8	-535 037	-538 745
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	-347 721	-428 391

4.2 Balansräkning

Belopp anges i tkr

Tillgångar	Not	2023-12-31	2022-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	10		
Balanserade utgifter för utveckling		48 030	50 578
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		4 954	4 438
Summa		52 984	55 016
Materiella anläggningstillgångar	11		
Byggnader, mark och annan fast egendom		2 470 403	2 518 347
Förbättringsutgifter på annans fastighet		30 010	33 549
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		216 160	201 000
Pågående nyanläggningar		64 278	24 752
Summa		2 780 852	2 777 649
Finansiella anläggningstillgångar	12		
Andelar i bostadsrättsföreningar		2 159	2 159
Summa		2 159	2 159
Fordringar			
Kundfordringar	13	2 128	2 726
Fordringar hos andra myndigheter	14	30 483	34 730
Övriga fordringar		91	1 566
Summa		32 702	39 023
Periodavgränsningsposter	15		
Förutbetalda kostnader		76 293	59 467
Upplupna bidragsintäkter		300	0
Upplupna intäkter		3 746	1 674
Summa		80 339	61 141
Avräkning med statsverket	16	-140 984	-201 541
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		216 773	281 778
Summa		216 773	281 778
Summa tillgångar		3 024 825	3 015 225

Belopp anges i tkr

Kapital och skulder	Not	2023-12-31	2022-12-31
Myndighetskapital	17		
Statskapital		972 467	972 975
Donationskapital		2 059	2 080
Balanserad kapitalförändring		-7 366 978	-6 917 411
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-347 721	-428 391
Summa		-6 740 173	-6 370 747
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	7 706 718	7 338 874
Övriga avsättningar	19	10 534	9 763
Summa		7 717 252	7 348 637
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	20	1 853 447	1 827 671
Skulder till andra myndigheter		36 953	46 378
Leverantörsskulder		72 211	83 740
Övriga skulder		20 844	19 021
Summa		1 983 455	1 976 811
Periodavgränsningsposter	21		
Upplupna kostnader		55 362	50 689
Övriga förutbetalda intäkter		8 928	9 835
Summa		64 291	60 524
Summa kapital och skulder		3 024 825	3 015 225

4.3 Anslagsredovisning

Belopp anges i tkr

Ramanslag 2022-12-31	Not	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enl. anslags- direktiv och reglerings- brev	Indragning	Totalt disp. belopp	Netto utgifter	Utgående överförings- belopp
Uo 01 2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.							
Ap.1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	22	93 640	1 004 077	0	1 097 717	-1 057 785	39 932
Uo 01 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag							
Ap.1 Förvaltnings- kostnader	23	109 585	996 390	-40 000	1 065 975	-978 604	87 371
Uo 01 2:3 Riksdagens fastighetsanslag							
Ap.1 Riksdagens fastighetsanslag	24	1 690	250 000	0	251 690	-234 887	16 803
Uo 01 6:5 Stöd till politiska partier							
Ap.1 Stöd till politiska partier	25	1 381	169 200	-1 381	169 200	-167 571	1 629
Uo 17 13:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer							
Ap.1 Stöd till riksdagspartiers kvinnoorganisationer		0	1500	0	15 000	-15 000	
Summa anslag		206 296	2 434 667	-41 382	2 599 581	-2 453 847	145 734

Redovisning av beställningsbemyndiganden i årsredovisningen

Belopp anges i tkr

Anslagsbenämning	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Infriade åtaganden	Nya åtaganden	Utestående åtaganden
Uo 01 6:5 Ramanslag					
<i>Stöd till politiska partier</i>					
Ap. 1 Stöd till politiska partier	169 200	125 557	-125 557	126 044	126 044
Uo 17 13:4 Ramanslag					
<i>Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer</i>					
Ap. 1 Stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer	15 000	15 000	-15 000	15 000	15 000
Summa	184 200	140 557	-140 557	141 044	141 044

4.4 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter (BEA-lagen) och tillhörande föreskrift RFS (2016:4).

Lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. bedöms inte tillämplig för Riksdagsförvaltningen.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) tillämpar Riksdagsförvaltningen den 5 januari som brytdag. Efter brytdagen har fakturor som överstiger 100 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadmässig anslagsavräkning

För semesterdagar som har tjänats in före 2009 avräknas sedan 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans 2022 på 3 374 tkr, har 2023 minskat med 252 tkr till 3 122 tkr.

Avsättningar för riksdagsledamöternas pensioner och inkomstgarantier samt omställningsstöd undantas från bestämmelserna om kostnadmässig anslagsavräkning, i enlighet med 2 kap. 11 § BEA-lagen. Sedan budgetåret 2019 redovisas endast den försäkringstekniska omvärderingen av avsättningarna direkt mot myndighetskapital och den övriga omräkningen bokförs i resultaträkningen.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Investeringar som huvudsakligen syftar till att bevara riksbyggnaderna på Helgeandsholmen finansieras med anslag i stället för med lån i Riksgäldskontoret.

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar med en anskaffningskostnad på minst 30 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre bokförs som materiella anläggningstillgångar.

Immateriella anläggningstillgångar

För immateriella anläggningstillgångar är motsvarande beloppsgräns 500 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre. Förbättringsutgifter på annans fastighet bokförs som anläggningstillgångar om utgiften överstiger 100 tkr.

Pågående arbeten

Pågående arbeten värderas efter om de ska bokföras som anläggningstillgångar eller inte vid tidpunkten när lån kan tas upp för lånefinansierade anläggningstillgångar.

Tillämpade avskrivningstider

Anläggningstillgångarna skrivs av över den bedömda ekonomiska livslängden från den månad som tillgången kan tas i bruk. Budgetåret 2016 införde Riksdagsförvaltningen infört komponentredovisning enligt ESVs regelverk, vilket innebär att fastigheterna kommer skrivas av enligt komponentens beräknade nyttjande period. Komponentredovisning kommer att införas successivt.

Tabell Tillämpade avskrivningstider

Typ av anläggningstillgång	Avskrivningstid
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	
Balanserade utgifter för utveckling	3 år
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	3–5 år
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	
Byggnader och annan fast egendom	10–150 år
Byggnadsinventarier	3–30 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–10 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3–10 år

Bärbara datorer för ledamöter och tjänstemän redovisas inte som en anläggningstillgång eftersom den förväntade ekonomiska livslängden bedöms vara kortare än tre år.

Avsättningar för beslutade och latent pensioner och avgångsförmåner

Pensioner och avgångsförmåner till talmannen och riksdagsledamöter regleras i lagen (2016:1108) om ersättning till riksdagens ledamöter jämte vissa äldre, upphävda författningar som är tillämpliga i vissa fall enligt övergångsbestämmelser.

Sedan den 1 maj 2014 finns två parallella system för avgångsförmåner; dels det tidigare systemet med inkomstgaranti, dels ett nytt system med ekonomiskt omställningsstöd. Inkomstgarantin gäller ledamöter som valts in i riksdagen

före valet 2014, medan det ekonomiska omställningsstödet omfattar övriga ledamöter. Successivt kommer inkomstgarantin att ersättas av ekonomiskt omställningsstöd som avgångsförmån.

Avsättningar för ledamöternas ålderspensioner, egenlivränta och inkomstgarantier redovisades för första gången 2007 som avsättningar i balansräkningen. Sedan 2009 redovisas EU-parlamentarikernas pensioner m.m. i posten Pensionsavsättning till ledamöter.

Riksdagsförvaltningen har sedan 2008 förfinat beräkningarna för såväl ledamöternas pensioner som avgångsförmåner.

Sedan 2011 ingår även inkomstgaranti för de tjänstgörande riksdagsledamöter som har intjänat rätt till inkomstgaranti (latent) samt en avsättning för den inkomstgaranti som söks men inte utnyttjats (vilande).

Sedan 2015 ingår avsättningen för omställningsstödet som en latent utfästelse och sedan 2017 ingår även beslutade omställningsstöd i avsättningen.

Den samlade kostnaden för ledamöternas intjänande av framtida pensioner och avgångsförmåner redovisas som en avsättning. Eftersom avsättningen är undantagen från kostnadsmässig anslagsavräkning medför det att årets förändring av avsättningen inte har någon anslagspåverkan.

Sedan budgetåret 2018 har nya beräkningsgrunder använts vid beräkningen av pensionskulden det vill säga pension och avgångsförmåner. Det är de beräkningsgrunder som SPV använder för pensionsrörelsens pensionskund förutom under tid en förmån är knuten till inkomstindex, balansindex eller arvodesindex. Bruttorentan är då minskad men 1 procentenhet.

De räntor som används vid skuldberäkningen är oförändrade från 2022. För skuldberäkningarna per 2023-12-31 innebär detta att en bruttoränta på -1,5% använts under tid när en förmån indexeras med prisbasbelopp eller följsamhetsindex, och en bruttoränta på -2,5% under tid en förmån indexeras med inkomstindex, balansindex eller arvodesindex. Dessa skulder är beräknade med beaktande av de ändringar av åldersgränser i lag (2016:1108) som trädde i kraft 2023-01-01.

I posten balanserad kapitalförändring redovisas den upparbetade skulden från och med 2007 som avser huvudsakligen pensioner och inkomstgarantier samt omställningsstödet för ledamöterna inklusive sociala avgifter, därmed uppvisar saldoto ett stort negativt belopp. Fram till och med 2022 var den balanserade kapitalförändringen -6 917 411 tkr, under 2023 har skulden ökat med -449 567 tkr till -7 366 978 tkr.

Fordringar

Fordringar har tagits upp med de belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalda. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder m.m.

Skulder har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga upplysningar

Riksdagsförvaltning har sedan budgetåret 2014 inte upprättat någon finansieringsanalys eftersom BEA-lagen inte kräver det och inte heller den tidigare gällande REA-lagen.

Noter

Resultaträkning

<i>Belopp anges i tkr</i>	2023	2022
Not 1 Intäkter av anslag		
Utgifter enligt anslagsavräkningen	2 453 847	2 365 294
Minskning av intjänad semesterlöneskuld före 2009	-252	-827
Inköp av tillgångar avräknat mot statskapital	-7 411	-126 204
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	-535 037	-538 745
Summa	1 911 147	1 699 518

Utfallet i inköp av tillgångar avräknat mot statskapital, avser fasadrenovering RÖ med 6 886 tkr, samt inköp av konst ca 525 tkr.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter av hyror	27 368	26 137
Service överenskommelse med JO och RiR	8 358	6 737
Försäljning riksdagstryck	2 213	2 455
Försäljning internttryckeriet	532	641
Övriga intäkter	1 523	3 065
Summa	39 994	39 034

I posten övriga intäkter ingår bland annat försäljning av presentartiklar samt it-utrustning m.m.

Not 3 Intäkter av bidrag

Bidrag från SPV avseende omställnings- och kompetensstöd	274	0
Upplypna bidragsintäkter avseende Swerik	300	0
Bidrag från Riksbankens Jubileumsfond, Jubileumsbok Sveriges Riksdag 500 år	350	0
Summa	923	0

Not 4 Finansiella intäkter

Ränteintäkter från Riksgäldskontoret	5 320	1 887
Övrigt	39	189
Summa	5 359	2 076

Not 5 Kostnader för personal och ledamöter

Kostnader för ledamöter (inkl. sociala avgifter)	-969 794	-1 004 496
Kostnader för personal (inkl. sociala avgifter)	-656 422	-622 224
Summa	-1 626 216	-1 626 720
varav löne-och arvodeskostnader,	-1 048 097	-1 063 774
varav sociala avgifter på löne-och arvodeskostnader	-556 403	-545 440
varav övriga personalkostnader	-21 716	-17 506

<i>Belopp anges i tkr</i>	2023	2022
---------------------------	-------------	-------------

Not 6 Kostnader för lokaler

Lokalkostnader	-118 229	-102 978
Summa	-118 229	-102 978

Ökningen av lokalkostnaderna beror dels på nya hyresavtal samt indexökning på hyresavtalen för Jakobsgratan. Även elkostnaderna för hyrda lokaler har ökat och hyrorna för övernattningslägenheter.

Not 7 Finansiella kostnader

Ränta till Riksgäldskontoret	-64 845	-13 744
Övrigt	-24	-44
Summa	-64 869	-13 788

Under budgetåret 2023 har Riksbanken höjt styrräntan, detta har påverkat utfallet på posten ränta till Riksgäldskontoret.

Not 8 Lämnade bidrag

Stöd till politiska partier	-167 571	-167 819
Stöd till partigrupperna i riksdagen	-326 844	-333 602
Stöd till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	-15 000	-15 000
Nordiska rådet	-18 233	-15 607
IPU	-1 435	-1 220
OSSE	-1 565	-1 445
Skolbidrag	-3 213	-2 974
Övrigt	-1 176	-1 077
Summa	-535 037	-538 745

I posten övrigt ingår främst bidrag till Sveriges nationaldag 600 tkr, Rifo 265 tkr och Veteranföreningen med 209 tkr.

Not 9 Årets kapitalförändring

Avskrivningar anslagsfinansierade anläggningstillgångar	-8 473	-7 940
Årets förändring av avsättning för pensioner, inkomstgarantier och omställningsstöd till ledamöter	-339 248	-420 451
Summa	-347 721	-428 391

Balansräkning

<i>Belopp anges i tkr</i>	2023	2022
Not 10 Immateriella anläggningstillgångar		
<i>Balanserade utgifter för utveckling</i>		
IB anskaffningar	148 408	134 811
Årets anskaffningar	12 848	14 982
Årets utrangeringar, anskaffningsvärde	-42 306	-1 384
Tidigare års avskrivningar	-97 831	-86 521
Årets utrangeringar, avskrivningar	42 059	1 384
Årets avskrivningar	-15 148	-12 694
Bokfört värde	48 030	50 578
 <i>Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar</i>		
IB anskaffningar	12 411	9 357
Årets anskaffningar	1 640	3 054
Tidigare års avskrivningar	-7 973	-7 170
Årets utrangeringar, avskrivningar	0	0
Årets avskrivningar	-1 124	-803
Bokfört värde	4 954	4 438
Summa bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	52 984	55 016
 Not 11 Materiella anläggningstillgångar		
<i>Byggnader, mark och annan fast egendom</i>		
IB anskaffningar	3 420 032	2 034 541
Årets anskaffningar	5 733	230 881
Fört från pågående nyanläggningar	0	1 154 610
Tidigare års avskrivningar	-901 685	-861 204
Årets avskrivningar	-53 677	-40 482
Bokfört värde	2 470 403	2 518 347
Taxeringsvärden	741 884	703 845

Flertalet av fastigheterna är taxerade som specialenhet allmän byggnad, vilket innebär att de inte åsatts något taxeringsvärde. Fastigheter med taxeringsvärde är Iason 1, Milon 9, Kvasten 8, Aurora 2 och Ormsaltaren 6 samt Cephalus 11 som tillkom 2023. Övriga taxeringsvärden beräknades 2022, nytt taxeringsvärde beräknas vart tredje år.

<i>Belopp anges i tkr</i>	2023	2022
<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>		
IB anskaffningar	65 866	58 483
Årets anskaffningar	3 860	7 383
Årets utrangeringar, anskaffningsvärde	-897	0
Tidigare års avskrivningar	-32 317	-26 117
Årets avskrivningar	-6 986	-6 200
Årets utrangeringar, avskrivningar	485	0
Bokfört värde	30 010	33 549
<i>Maskiner, inventarier, installationer, byggnadsinventarier m.m.</i>		
IB anskaffningar	525 660	453 632
Årets anskaffningar	50 387	93 690
Fört från pågående nyanläggningar	0	9 766
Årets utrangeringar, anskaffningsvärde	-34 027	-31 429
Tidigare års avskrivningar	-324 659	-327 212
Årets avskrivningar	-35 226	-28 704
Årets utrangeringar, avskrivningar	34 027	31 257
Bokfört värde	216 160	201 000
<i>Pågående nyanläggningar</i>		
IB anskaffningar	24 752	1 176 048
Årets anskaffningar	39 525	13 080
Avslutade, fört till Byggnader, mark och annan fast egendom	0	-1 164 376
Bokfört värde	64 278	24 752
Det bokförda värdet består främst av upparbetade kostnader för Cephalus 53 989 tkr, Ny godsmottagning 1 273 tkr, Trafikbegränsande åtgärder Mynttorget 7 050 tkr och Fasadrenovering RÖ 1 153 tkr m.m.		
Summa bokfört värde materiella anläggningstillgångar	2 780 852	2 777 649
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar		
Andelar i bostadsrättsföreningar, bokfört värde	2 159	2 159
Bokfört värde	2 159	2 159
Not 13 Kundfordringar		
Övriga kundfordringar	2 128	2 726
Bokfört värde	2 128	2 726
Not 14 Fordringar hos andra myndigheter		
Mervärdesskattfordran	26 086	29 306
Fordran JO, lokalhyra	2 886	4 308
Övrigt	1 512	1 116
Summa	30 483	34 730

<i>Belopp anges i tkr</i>	2023	2022
Not 15 Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda hyror	27 962	27 159
Förutbetalda kostnader, årskort flyg	3 929	3 154
Förutbetalda kostnader, årskort tåg	12 504	13 104
Förutbetalda kostnader, Crayon	16 424	1 105
Förutbetalda kostnader, Telenor	1 940	7 265
Förutbetalda kostnader, Dustin	6 022	1 109
Övriga förutbetalda kostnader	7 513	6 571
Upplupna bidragsintäkter, Swerik	300	0
Upplupna intäkter	3 745	1 674
Summa	80 339	61 141
Not 16 Avräkning med statsverket		
<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	182 571	182 818
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats	-182 571	-182 818
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	-204 915	-241 511
Redovisat mot anslag	2 271 276	2 182 476
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-2 250 467	-2 145 880
Återbetalning av anslagsmedel	40 000	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-144 106	-204 915
<i>Fordran semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
Ingående balans	3 373	4 201
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-252	-827
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	3 122	3 373
Summa avräkning med statsverket	-140 984	-201 541

Belopp anges i tkr

Not 17 Förändring av myndighetskapitalet

	Stats- kapital	Donations- kapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Kapital- förändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2022	972 975	2 080	-6 917 411	-428 391	-6 370 747
Ingående balans 2023	972 975	2 080	-6 917 411	-428 391	-6 370 747
Föregående års kapitalförändring	-7 920	-20	-420 451	428 391	
Årets investeringar	7 411	0	0	0	7 411
Årets kapitalförändring	0	0	0	-347 721	-347 721
Årets förändring av avsättningar till pensioner samt övriga förmåner	0	0	-29 116	0	-29 116
Summa årets förändring	-509	-20	-449 567	80 670	-369 426
Utgående balans 2023	972 466	2 060	-7 366 978	-347 721	-6 740 173

Saldot på Balanserad kapitalförändring består huvudsakligen av kostnader för avsättningar för ledamöternas pensioner och inkomstgarantier inklusive sociala avgifter som ännu inte har utbetalats. I praktiken så innebär det att kostnaderna redovisas löpande men anslagsavräkningen görs först när utbetalning av pensionerna och inkomstgarantierna sker.

<i>Belopp anges i tkr</i>	2023	2022
Not 18 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
<i>Pensioner för tjänstemän</i>		
Ingående avsättning	815	1 451
Årets pensionskostnad	10	–4
Årets pensionsutbetalningar	–429	–632
Utgående avsättning	396	815
<i>Tillkommer särskild löneskatt med</i>	96	198
 <i>Pensionsavsättning till ledamöter</i>		
Ingående avsättning	5 156 482	5 030 039
Avsatt till pensioner	422 800	157 117
Årets pensionskostnad	22 659	67 874
Årets pensionsutbetalningar	–105 205	–98 548
Utgående avsättning	5 496 736	5 156 482
<i>Tillkommer särskild löneskatt varav 555 tkr avser latent tilläggsbelopp</i>	1 333 508	1 250 962
Skillnaden mellan åren i utgående avsättning, beror dels på att inkomstindex och prisbasbeloppet ökat under 2023. I utgående avsättning ingår ledamöters pensioner med 5 494 449 tkr samt latent tilläggsbelopp med 2 287 tkr		
 <i>Inkomstgaranti för ledamöter som lämnat riksdagen</i>		
Ingående avsättning	375 097	171 082
Årets kostnad för inkomstgarantier	5 557	230 467
Årets utgifter för inkomstgarantier	–52 857	–26 452
Utgående avsättning	327 797	375 097
<i>Tillkommer särskild löneskatt med</i>	51 592	51 679
<i>Tillkommer arbetsgivaravgifter med</i>	36 176	50 925
 <i>Inkomstgaranti för ledamöter i riksdagen</i>		
Ingående avsättning	202 623	271 854
Årets kostnad för inkomstgarantier	–3 179	13 154
Årets förändring av inkomstgarantier	19 335	–82 385
Utgående avsättning	218 779	202 623
<i>Tillkommer särskild löneskatt med</i>	23 454	19 967
<i>Tillkommer arbetsgivaravgifter med</i>	38 364	37 805

<i>Belopp anges i tkr</i>	2023	2022
<i>Omställningsstöd till ledamöter</i>		
Ingående avsättning	146 343	80 687
Årets kostnad för omställningsstöd	-1 784	-378
Årets förändring av omställningsstöd	-7 729	66 033
Utgående avsättning	136 830	146 343
<i>Tillkommer arbetsgivaravgifter med</i>	<i>42 991</i>	<i>45 981</i>
Skillnaden mellan åren i utgående avsättning, beror främst på nya beslutade avgångsförmåner.		
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	7 706 718	7 338 874
Not 19 Övriga avsättningar		
<i>Kompetensåtgärder</i>		
Ingående balans	9 763	9 160
Utnyttjat under året	-415	-540
Årets avsättningar	1 186	1 142
Utgående balans	10 534	9 763
Summa övriga avsättningar	10 534	9 763
Not 20 Lån i Riksgäldskontoret		
<i>Ingående balans</i>	<i>1 827 671</i>	<i>1 686 799</i>
Under året upptagna lån	129 157	221 021
Årets amorteringar	-103 381	-80 149
Utgående balans	1 853 447	1 827 671
<i>Av riksdagen beviljad låneram (enl. anslagsdirektivet)</i>	<i>2 340 000</i>	<i>2 330 000</i>
Not 21 Periodavgränsningsposter		
Upplupen semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	40 904	42 236
Upplupna löner och arvoden inkl. sociala avgifter	8 833	5 415
Övriga upplupna kostnader	5 626	3 038
Förutbetalda intäkter	1 893	2 017
Förutbetalda hyresintäkter	7 035	7 818
Summa periodavgränsningsposter	64 291	60 524

Anslagsredovisning

<i>Belopp anges i tkr</i>	2023	2022
---------------------------	------	------

Not 22 Utg.omr. 01 2:1 Ap. 1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Av riksdagen beviljad anslagskredit (3 %)	30 122	29 436
---	--------	--------

Årets tilldelade medel på ledamotsanslaget uppgår till 1 004,1 miljoner kronor. Anslagsutfallet för 2023 är 1 057,8 miljoner kronor vilket innebär att anslagssparandet har minskat från 93,6 till 39,9 miljoner kronor. Kostnaderna brukar normalt öka under och efter ett valår, varför anslagssparandet behålls. En del av det kvarvarande anslagssparandet beräknas att användas under 2024.

Not 23 Utg.omr. 01 2:2 Ap. 1 Riksdagens förvaltningsanslag

Av riksdagen beviljad anslagskredit (3 %)	29 891	29 540
---	--------	--------

Årets tilldelade medel på förvaltningsanslaget uppgår till 996,4 miljoner kronor och det ingående anslagssparandet från 2022 uppgick till 109,6 miljoner kronor. Anslagsutfallet för 2023 är 978,6 miljoner kronor, vilket är 17,8 miljoner kronor lägre än anslaget. Under året har Riksdagsförvaltningen återlämnat 40 miljoner kronor av det anslagssparandet vilket gör att anslagssparandet minskat till 87,4 miljoner kronor. Det lägre anslagsutfallet beror på lägre kostnader än förväntat bland annat för löner (vakanslaget), EU-ordförandeskapet 2023, it-relaterade kostnader, tillträdesskydd och bevakning. Det kan bli aktuellt att återlämna en del av anslagssparandet under 2024.

Not 24 Utg.omr. 01 2:3 Ap. 1 Riksdagens fastighetsanslag

Av riksdagen beviljad anslagskredit (3 %)	6 300	3 600
---	-------	-------

Anslagskonstruktionen på fastighetsanslaget är sådan att den avses bestämmas år för år för att kunna hantera variationer i utfallet för fastighetsverksamheten. För 2023 sattes anslagsnivån till 210,0 miljoner kronor. Anslaget ökade under året med 40,0 miljoner kronor via höständringsbudgeten med anledning av främst ökade räntekostnaderna för lån för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar samt evakueringskostnader. Utfallet på fastighetsanslaget under 2023 uppgår till 234,9 miljoner kronor och anslagssparandet har ökat från 1,7 miljoner kronor till 16,8 miljoner kronor.

Not 25 Utg.omr. 01 6:5 Ap. 1 Stöd till politiska partier

Av riksdagen beviljad anslagskredit (3 %)	5 076	5 076
---	-------	-------

4.5 Sammanställning över väsentliga uppgifter

Belopp anges i tkr

	2023	2022	2021	2020	2019
Låneram Riksgälden					
<i>Verksamheten</i>					
Beviljad	140 000	130 000	130 000	130 000	120 000
Utnyttjad	115 743	104 885	100 776	89 749	76 944
<i>Fastigheter</i>					
Beviljad	2 200 000	2 200 000	2 000 000	1 500 000	1 000 000
Utnyttjad	1 737 704	1 722 786	1 586 023	1 202 479	614 192
<i>Kontokrediter Riksgälden</i>					
Beviljad	221 047	208 588	199 145	193 017	184 587
Maximalt utnyttjad	0	0	0	6 088*)	0
<i>Räntekonto Riksgälden</i>					
Ränteintäkter	5 320	1 887	0	34	1 488
Räntekostnader	64 845	13 744	0	3	223
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Avgiftsintäkter	39 994	39 034	32 038	32 385	33 288
Beräknat belopp enligt anslagsdirektivet	0	0	0	0	0
Anslagskredit					
<i>Beviljad</i>					
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	30 122	29 436	29 306	29 061	27 794
Riksdagsförvaltningens förvaltningskostnader	29 891	29 540	27 437	25 844	24 581
Stöd till politiska partier	5 076	5 076	5 076	5 076	5 076
Riksdagens fastighetsanslag	6 300	3 600	3 000	3 000	3 000
<i>Utnyttjad anslagskredit</i>					
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	0	0	0	0	7 967
Riksdagsförvaltningens förvaltningskostnader	0	0	0	0	0
Stöd till politiska partier	0	0	0	0	0
Riksdagens fastighetsanslag	0	0	0	0	0

	2023	2022	2021	2020	2019
Anslagssparande					
<i>Ramanslag</i>					
Riksdagens ledamöter och partier m.m.	39 932	93 640	106 283	47 488	0
Riksdagsförvaltningens förvaltningskostnader	87 371	109 585	62 969	29 522	27 138
Stöd till politiska partier	1 629	1 381	1 245	271	73
Riksdagens fastighetsanslag	16 803	1 690	72 258	63 495	50 127
Bemyndiganden					
Stöd till politiska partier	169 200	169 200	169 200	169 200	169 200
<i>Utestående åtaganden</i>	126 044	125 557	125 966	125 966	126 941
Stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
<i>Utestående åtaganden</i>	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Personal					
Medelantalet anställda (st)	727	715	713	704	683
Antalet årsarbetskrafter (st)	658	646	658	648	626
Driftkostnad per årsarbetskraft**)	1 642	1 556	1 449	1 426	1 457
Kapitalförändring					
Årets	-347 721	-428 391	-133 739	-201 392	-107 400
Balanserad	-7 366 978	-6 917 411	-6 797 633	-6 603 736	-5 620 240

*) Jämförelsesiffran för 2020 har korrigerats med 6 088 tkr.

**) Med driftkostnad avses personalkostnader, övriga driftkostnader enligt resultaträkningen exklusive avskrivningar och alla direkt hänförliga kostnader avseende riksdagsledamöter.

Riksdagsstyrelsens uppdrag och ersättningar

Nedan redovisas riksdagsstyrelsens ledamöters uppdrag som styrelse- och rådsledamöter i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamöter i aktiebolag samt de ersättningar³⁰ som betalats ut av Riksdagsförvaltningen 2023.

Ersättningar till riksdagsstyrelsens ledamöter den 31 december 2023

Belopp anges i kr

	Ersättning
Andreas Norlén, ordförande	2 248 528
<i>Övriga uppdrag</i>	
Kurirengruppen i Sverige AB, suppleant	
Länstidningen Östergötland AB, suppleant	
Förvaltningsaktiebolaget Länstidningen Östergötland, suppleant	
Lena Hallengren (S), ledamot	1 009 048
Johan Löfstrand (S), ledamot	1 009 714
<i>Övriga uppdrag</i>	
Tekniska verken AB, ledamot	
Kombispiel i Sverige AB, ledamot	
Nordic Lottery AB, ledamot	
Mattias Bäckström Johansson (SD), ledamot	1 039 364
<i>Övriga uppdrag</i>	
Oskarshamns Kommunbolag AB, ledamot	
Linda Lindberg (SD), ledamot	978 164
<i>Övriga uppdrag</i>	
Riksbanksfullmäktige, suppleant	
Henrik Vinge (SD), ledamot	1 010 011
Mattias Karlsson i Luleå (M), ledamot	1 012 949
<i>Övriga uppdrag</i>	
Discendo AB, ledamot	
BL Hajpa AB, ledamot	
Edusphere AB, ledamot	
Kyklos AB, ledamot	
SCMT Group AB, ordförande	
Jessica Rosencrantz (M), ledamot	823 510
<i>Övriga uppdrag</i>	
Migrationsverkets insynsråd, ledamot	
Samuel Gonzalez Westling (V), ledamot	1 015 275
Daniel Bäckström (C), ledamot	1 025 064
<i>Övriga uppdrag</i>	
Länsstyrelsen Värmland insynsråd, ledamot	

³⁰ Med ersättning avses summan av ersättningar och andra förmåner som finns på kontrolluppgiften från Riksdagsförvaltningen 2023.

	Ersättning
Rasmus Ling (MP), ledamot	774 826
<i>Övriga uppdrag</i> Polismyndighetens insynsråd, ledamot	
Gunilla Carlsson (S), suppleant	875 765
<i>Övriga uppdrag</i> Liseberg AB, ledamot Liseberg Gäst AB, ledamot AB Liseberg Skår 40:17, ledamot ABF Vux AB, ordförande Fastighetsbolaget Odin AB, ordförande Bio Roy i Göteborg AB, ordförande Folkets Hus och Parker Service AB, ordförande Folkets Hus-rörelsen – Fastigheten i Stockholm AB, ordförande Framtidens mötesplats i Helsingborg AB, ordförande Framtidens mötesplats Stortorget AB, ordförande Framtidens Mötesplats AB, ordförande Folkparkernas Programbolag AB, ordförande Statistiska centralbyråns insynsråd, ledamot	
Tomas Eneroth (S), suppleant	883 278
<i>Övriga uppdrag</i> Riksbanksfullmäktige, vice ordförande	
Tobias Andersson (SD), suppleant	1 066 014
Michael Rubbestad (SD), suppleant	897 219
<i>Övriga uppdrag</i> Mad Penguin AB, ledamot	
Carina Ståhl Herrstedt (SD), suppleant	923 844
Jan Ericson (M), suppleant	890 694
Noria Manouchi (M), suppleant	865 457
<i>Övriga uppdrag</i> Skolverkets insynsråd, ledamot Oljekrisnämnden, ledamot	
Vasiliki Tsouplaki (V), suppleant	877 847
Ulrika Heie (C), suppleant	1 061 684
<i>Övriga uppdrag</i> Sätra Bruk AB, ledamot AVUS AB, suppleant	
Annika Hirvonen (MP), suppleant	953 038
Ingvar Mattson, riksdagsdirektör	2 214 368

Ledamöter och suppleanter som har avgått ur riksdagsstyrelsen³¹*(Belopp anges i kr)*

	Ersättning
Camilla Hansén (MP), suppleant till och med den 13 juni 2023	870 700

³¹ Här redovisas ledamöter och suppleanter som har avgått ur riksdagsstyrelsen och de ersättningar som Riksdagsförvaltningen betalade ut till dem 2023. Med ersättning avses summan av ersättningar och andra förmåner som finns på kontrolluppgiften från Riksdagsförvaltningen 2023.

Årsredovisningens undertecknande**Myndighetens chef undertecknar härmed årsredovisningen för år 2023**

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm 2024-02-14

Ingvar Mattson, riksdagsdirektör

Riksdagsstyrelsens ledamöter undertecknar härmed årsredovisningen för år 2023

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm 2024-02-14

Andreas Norlén, ordförande

Linda Lindberg, ledamot

Lena Hallengren, ledamot

Mattias Karlsson, ledamot

Johan Löfstrand, ledamot

Henrik Vinge, ledamot

Samuel Gonzalez Westling, ledamot

Jessica Rosencrantz, ledamot

* Ulrika Heie, ledamot

Mattias Bäckström Johansson, ledamot

Rasmus Ling, ledamot

* Ersättare för Daniel Bäckström